

Forord

Du sitter nå med Høyres alternative budsjett for 2008. Det bygger videre på en vellykket valgkamp hvor mange dyktige lokale tillitsvalgte gjorde en enormt viktig innsats for partiet. Sammen har vi klart å synliggjøre at partiet har bedre løsninger enn de rødgrønne på blant annet kunnskap i skolen, kvalitet i eldreomsorgen og trygge lokalsamfunn. Alle våre nye ordførere kan nå med stolthet bidra til at kommuner med blått styre er med på å vise vei mot valget i 2009.

I dette heftet viser vi på en helhetlig måte våre politiske løsninger for fremtiden og hvor vi er uenig med den rødgrønne regjeringen. Det er nemlig slik at dagens regjering på stadig nye områder vil redusere innflytelse og valgfrihet for enkeltmenneske til fordel for statlig styring og byråkrati. Vårt eget budsjettforslag inneholder offensive argumenter til debatter med politikere fra andre partier – samtidig som det gir begrunnelsene der vi prioriterer annerledes enn de rødgrønne.

Vi gleder oss over at den økonomiske politikken vi førte i regjering har lagt et godt grunnlag for vekst i økonomien. Bedriftene går godt og folk kommer i arbeid. Nå øker skatteinntektene kraftig som sikrer tjenestetilbud og velferd i blant annet kommunene. For å sikre at de gode tidene skal vare, vil Høyre investere i fremtidens velferd og satser mer enn regjeringen på kunnskap, forskning og samferdsel. En hovedutfordring er den økende mangelen på arbeidskraft som presser opp kostnadsnivået og renten. Høyre vil ikke som finansminister Halvorsen ta renteøkninger "til etterretning". Det rammer usosialt ved at unge i etableringsfasen og eneforsørgere får mest problemer med hverdagsbudsjettet. Videre bidrar en sterkere krone til at bedriftene, ved neste nedgangsperiode ute, har en klart svakere konkurransevne. Av den grunn foreslår Høyre 31 tiltak for å øke tilgangen på arbeidskraft, hvor både skattelette som gjør det lønnsomt å jobbe, målrettet inkludering av

personer i "utenforskapet" og reformer i offentlig sektor er viktig. Vi foreslår å bruke noe mindre penger fra pensjonsfondet og vil stimulere til mer sparing. At vi vil lette arbeidsinnvandringen til Norge er også fornuftig. Til sammen vil dette bidra til mindre press på rente og kronekurs. Det er ikke lenge siden mange norske familier måtte forlate sine hjem med tap fordi de ikke kunne betjene gjelden. Vi må ikke stille oss slik at det skjer igjen.

Høyre vil ha mer valgfrihet og bedre kvalitet i omsorgen. Disse verdiene er gjenkjennelige – i troen på det enkelte menneske og dets muligheter. Vi tror i motsetning til de rødgrønne at private og offentlige tilbud utfyller hverandre. Det ene er like viktig som det andre. En allergi mot private løsninger på område etter område vil medføre dårligere tjenester for innbyggere i hele landet.

Høyres mål er å bytte ut den rødgrønne regjeringen med en ny borgerlig regjering i 2009. Det krever at alle viser vilje til å bygge samarbeid, og ikke leter etter det som skiller. Partiene vil selvsagt ha ulike prioriteringer, men vi skylder alle borgerlige velgere et klart alternativ i 2009. De alternative budsjettene viser at vi trekker i samme retning på mange områder. Skattelettelse som gjør det mer lønnsomt å jobbe, økt satsing på kunnskap, politi og målrettede tiltak for å bekjempe fattigdom. Høyre jobber aktivt for at en borgerlig regjering skal få sjansen til å styre landet etter neste valg, men vi trenger hjelp fra alle i Høyre med å spre vårt budskap slik at vi kan styrke vår posisjon.

God lesning!

Erna Solberg
Leder i Høyre

Jan Tore Sanner
Finanspolitisk talsmann

Innholdsfortegnelse

1	Høyres alternative budsjett 2008: Muligheter for alle!.....	4
1.1	Et mer ansvarlig budsjett som øker vekstevnen i økonomien	7
1.2	Helhetlig strategi for å øke tilbudet av arbeidskraft.....	9
1.3	Mindre stat og mer rom for private alternativer	14
2	Høyres satsinger på hvert fagområde	18
2.1	Mer kvalitet i omsorgen og økt satsing på rehabilitering.....	18
2.2	Høyre investerer mer i kunnskap og forskning	20
2.3	Satsinger på vei, kollektiv og jernbane gir effektiv transport	25
2.4	Få flere i arbeid og gi alle en ny sjanse	27
2.5	Et kommunalt velferdstilbud som sikrer hjelp når vi trenger det	31
2.6	Større satsing på kultur, mer frivillighet og god familiepolitikk	35
2.7	Høyre tar energi og miljøutfordringene på alvor ved mer fornybar energi og FOU	40
2.8	Et konservativt ansvar å tenke miljø	42
2.9	Mer til politiet gir et tryggere samfunn.....	44
2.10	Både bistand og handel er viktige bidrag	47
2.11	Forsvaret må styrkes.....	49
2.12	Verdiskaping er grunnlaget for all velferd	49
2.13	Skatte- og avgiftslettelser som gjør at det lønner seg å jobbe!	57
3	Inndekningsforslag i alternativt budsjett.....	65
3.1	Reduserte utgifter	65
3.2	Skatte- og avgiftsveksling	74
3.3	Andre forslag	75

1 HØYRES ALTERNATIVE BUDSJETT 2008: MULIGHETER FOR ALLE!

Norge opplever historisk gode tider med sterk vekst i skatteinntektene. En fremtidsrettet næringspolitikk og en ansvarlig økonomisk politikk med vekstskapende skattelettelse under sentrum-Høyre-regjeringen la grunnlaget for den positive utviklingen. Vi har nå en unik mulighet til å bygge videre på et samfunn som skaper muligheter for alle – og vi har en forpliktelse til å investere slik at de gode tidene vedvarer. Dette er de viktigste prioriteringene i Høyres alternative budsjett.

- Høyre vil investere mer i kunnskap, forskning og infrastruktur, og føre en fremtidsrettet næringspolitikk som legger grunnlag for morgendagens velferd.
- Høyre vil gjøre mer for dem som trenger det mest, og følger opp løftene om mer kvalitet i omsorgen og økt satsing på rehabilitering. Høyre styrker politiet for å skape trygge lokalsamfunn.
- Høyres vil sikre at de gode tidene varer lenger ved å gjøre det mer lønnsomt å jobbe, spare og realisere gode ideer, og redusere bruken av penger fra pensjonsfondet. Samlet vil dette dempe presset på rente og kronekurs.

Manglende evne til å prioritere og fornye

Selv med rekordstore skatteinntekter makter ikke regjeringen å prioritere de store oppgavene: Kunnskap og forskning nedprioriteres, helsekøene vokser og forsvaret opplever reelle kutt i sine bevilgninger. Regjeringen nedprioriterer også tiltak mot fattigdom. Utfordringen knytter seg dels til manglende vilje til å prioritere de store oppgavene, men også manglende evne til å få mer ut av ressursene. Skritt for skritt øker den rødgrønne

regjeringen statens makt og omfang, samtidig som det blir mindre rom for frivillige organisasjoner og private aktører. Moderniseringen av offentlig sektor har stoppet opp, og regjeringens allergi mot private alternativer gjør at folk får dårligere tilbud og mindre valgfrihet. Dette gjelder innenfor helsesektoren, eldreomsorgen, barnevern, skolen, samferdselssektoren og i forhold til pensjonssparing.

Mer enn 700 000 mennesker i arbeidsfør alder står i dag utenfor arbeidslivet. Samtidig har vi en svært lav registrert arbeidsledighet. Vi har videre en sterk mangel på arbeidskraft. Behovet for arbeidskraft overstiger andelen mennesker som er registrert som arbeidsledige. Et stadig større offentlig forbruk skal finansieres, samtidig som næringslivets forhold forverres på grunn av mangel på arbeidskraft. Tiltak for å få flere fra trygd til arbeid er viktig for å gi flere muligheten til å delta i arbeidslivet og leve et mer selvstendig liv, men det er også viktig fordi samfunnet trenger mer arbeidskraft for å løse flere oppgaver.

Hovedprioriteringer:

1. Høyre vil investere mer i kunnskap, forskning og infrastruktur, og føre en fremtidsrettet næringspolitikk som legger grunnlag for morgendagens velferd.

- Økt forskningsinnsats 709 mill kr
- Kunnskap og høyere utdanning 531 mill kr
- Infrastruktur (veibygging og kollektivsatsing) 520 mill kr
- Andre næringspolitiske prioriteringer
 - Lavere formueskatt på privat kapital 560 mill kr
 - Øke avskrivingsats for maskiner med miljøeffekt 200 mill kr
 - NOX, fiskebåt og cruise, fritak for avgift 120 mill kr

- Ikke økt trygdeavgift for selvstendig næringsdrivende 95 mill kr
- Forbedrede overgangsregler for rederiene 600 mill kr
- Reiseliv 30 mill kr

2. Høyre vil gjøre mer for dem som trenger det mest, og følger opp løftene om mer kvalitet i omsorgen og økt satsing på rehabilitering. Høyre styrker politiet for å skape trygge lokalsamfunn.

- Tiltak for å bekjempe fattigdom
 - Bedre bostøtten 75 mill kr.
 - Gradert barnehagepris – lavinntektsfamilier 150 mill kr
 - Arbeidstrening 20 mill kr
 - Tiltak for rusmiddelavhengige 100 mill kr
- Pasientbehandling/rehabilitering 450 mill kr
- Kunnskapsløft i omsorgssektoren 100 mill kr
- Mer politi 168 mill kr

3. Høyre vil sikre at de gode tidene varer lenger ved å gjøre det mer lønnsomt å jobbe, spare og realisere gode ideer, og redusere bruken av penger fra pensjonsfondet. Samlet vil dette dempe presset på rente og kronkurs.

- Øke minstefradraget med 2500 kr for lønnsinntekter 1140 mill kr
- Direkte skattefradrag på 6000 kr i inntekt for alle mellom 62-67 år som jobber 275 mill kr
- Fjerne avkortingen i pensjon for 68 og 69 åringer 213 mill kr
- Premiering av sparing (livrente, IPS og BSU) 170 mill kr

- Redusert bruk av penger fra pensjonsfondet
1600 mill kr

1.1 Et mer ansvarlig budsjett som øker vekstevnen i økonomien

Det er positivt at arbeidsledigheten fortsetter å gå nedover og at lønnsomheten i næringslivet er god. Utfordringen fremover er økende mangel på arbeidskraft i store deler av bedrifts-Norge og deler av offentlig sektor. Statistisk Sentralbyrå spår nå en arbeidsledighet ned i 2 til 2,5 pst og en lønnsvekst på 6 pst i 2008. Det betyr at "kampen" om arbeidskraften øker og at lønnsveksten vil tilta med økt press på kronen og renten som resultat. Da taper bedriftene konkurransevne i forhold til andre land og lønnskostnadene i offentlig virksomhet "spiser" av velferdstilbudet. Det hjelper lite å satse milliarder på helse hvis det ikke finnes nok mennesker til å gjøre jobben. I denne situasjonen vil et ekspansivt budsjett bidra til å øke presset i økonomien. Regjeringen erkjenner selv at budsjettene for 2007 og 2008 er ekspansive. Det betyr at Regjeringen overlater konjunkturstyringen til Norges Bank – og virkemiddelet vil i så fall være en enda høyere rente. Tiltak som stimulerer til arbeid og som øker tilbudet av arbeidskraft er det aller viktigste som nå kan gjøres for å dempe presset på renten og kronen.

Høyre har i sine alternative budsjetter for 2006, 2007 og 2008 fremmet en serie forslag som ville ha bidratt til å øke vekstevnen i økonomien og dermed dempet presset på renten og kronekursen. Dette innbefatter strukturtiltak som ville ha økt konkurransen i markedet og tiltak som ville ha bidratt til å modernisere offentlig sektor, tiltak for å øke arbeidstilbudet og tiltak som ville ha stimulert til mer privat sparing. Vi er inne i en kraftig høykonjunktur. Høyre har i alle sine alternative budsjetter valgt å redusere bruken av pengene fra pensjonsfondet i forhold til regjeringen. For 2008 reduserer Høyre bruken av pengene fra pensjonsfondet med om lag 1,6 mrd kroner.

Økt premiering av sparing

For å dempe veksten i det private forbruket, og dermed presset på renten, vil Høyre stimulere til økt privat sparing. Regjeringen går motsatt vei ved først å fjerne all skattestimulans knyttet til privat pensjonssparing, for så etter pensjonsforliket akseptere en ny, men svært begrenset ordning.

Dette er et kraftig angrep på småsparere og alle som tar ansvar for eget liv ved å spare til alderdommen. Det er også et galt signal i en tid hvor det private forbruket er økende og boligmarkedet stiger kraftig. Da bør man stimulere til sparing. Høyre vil gjeninnføre ordningen med individuell livrente, og utvide den nye private pensjonssparingen til 40.000 kr i årlig sparebeløp. Ordningen gjøres skattemessig gunstigere ved å innføre symmetri i beskatningen. Det vil si at beskatningen ved uttak settes til 28 pst tilsvarende satsen som brukes som skattefradrag ved innskudd.

For å stimulere spareviljen blant unge, og legge bedre til rette for deres adgang til boligmarkedet, foreslår Høyre en betydelig økning av BSU-ordningen (boligsparing for ungdom). Det årlige sparebeløpet økes til 20.000 kr og det maksimale sparebeløp dobles, fra 100.000 til 200.000 kroner.

Formueskatten virker også som en ekstra skatt på sparing. Høyre går mot regjeringens forslag om økt skatt på aksjer og aksjefond. Opp mot 1,5 million nordmenn sparer på denne måten. Ikke minst gjennom eierskap i sine egne bedrifter. Regjeringens forslag er derfor både et anslag mot sparing, men også mot det private eierskap i særlig små og mellomstore bedrifter.

Bedre tilgang på arbeidskraft

I 2008 vil både bedriftene og helse- og omsorgssektoren oppleve en økende mangel på arbeidskraft. Det er et viktig prinsipp at *det må lønne seg å jobbe*. Det er uheldig at mange pensjonister og folk med lave inntekter nesten ikke får noe igjen for økt arbeidsinnsats. Høyre vil at langt flere skal få muligheten til å klare seg på egen inntekt. En mer inkluderende satsing på bl.a. eldre og innvandrere, kan utløse en stor

reserve av arbeidskraft som bedriftene og samfunnet trenger. Aktivitet må lønne seg mer enn passivitet.

Kampen om arbeidskraften vil øke ytterligere fremover. Bedriftene vil konkurrere seg imellom, men det vil også bli økt konkurranse mellom privat og offentlig sektor. Konkurranse om arbeidskraften vil føre til økt lønnsvekst, som igjen vil kunne gi økende rente og sterkere kronekurs. Norske bedrifter vil da få dårligere konkurransevilkår enn andre land og Norge vil få mindre inntekter til velferd. Et høyt lønnsnivå vil ramme kommuneøkonomien og de offentlige velferdstjenestene. Det vil bli vanskeligere for sykehjemmene, barnehagene, skolene og sykehusene å få tak i kompetansen de trenger for å gi gode tjenester til gamle og unge. Tiltak som øker tilbudet av kompetent arbeidskraft er det aller viktigste for å sikre god vekst i økonomien og for å dempe presset på renten.

1.2 Helhetlig strategi for å øke tilbudet av arbeidskraft

Det er behov for en helhetlig strategi for å øke tilbudet av arbeidskraft. Denne strategien må omfatte tiltak som får flere fra trygd til arbeid, tiltak som gjør det mer lønnsomt å arbeide, en mer aktiv politikk for å tiltrekke mer utenlandsk arbeidskraft og modernisering av offentlig sektor for å frigjøre arbeidskraft.

Det skal lønne seg å jobbe

Vi må få flere fra trygd til arbeid. Det er i dag rundt 700.000 i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidsmarkedet. Noen vil ikke kunne komme tilbake til arbeid, men mange både ønsker og kan komme helt eller delvis tilbake til arbeid dersom det legges bedre til rette for dette. Høyre fremmer en rekke forslag som skal gi mennesker en ny sjanse til arbeid.

Det må bli mer lønnsomt å arbeide. Høyre foreslår derfor å senke skatten gjennom høyere minstefradrag. Analyser gjort av SSB og internasjonale studier viser at folk med lave og middels inntekter velger å jobbe mer når de får beholde mer av egen inntekt. Videre vil Høyre fjerne avkortingen i

pensjon for personer mellom 68 og 70 år som er en utvidelse av regjeringens forslag. Da blir arbeid mer lønnsomt enn pensjon eller trygd for mange potensielle arbeidstakere. I tillegg får samfunnet beholde en betydelig kompetanse som eldre arbeidstakere besitter.

Mer enn 6.000 kr i skattelette

Både bedriftene og offentlig sektor har behov for kompetansen og arbeidskraften til eldre arbeidstakere. Samtidig går stadig flere av med AFP allerede ved 62 år. Høyre fremmer flere forslag som har som mål å beholde flere eldre arbeidstakere i jobb. Undersøkelser viser også at mange av dem som har gått av med AFP egentlig ønsker å vende tilbake til arbeidslivet. Høyre foreslår å gi et direkte skattefradrag på 6.000 kr for personer mellom 62 og 67 år som velger å jobbe. Dette kommer i tillegg til økningen i minstefradraget med 2.500 kr for alle som jobber. På den annen side øker vi trygdeavgiften fra 3 til 5,4 pst. for alle AFP-pensjonister. Det tilsvarer en gjennomsnittlig skatteskjerpelse på ca 2.500 kr. I dag har AFP-pensjonister halv trygdeavgift, samtidig som de fortsetter å opparbeide rettigheter i folketrygden. Det er også nødvendig med seniortiltak for å lette arbeidssituasjonen for eldre arbeidstakere. Høyre foreslår konkrete tiltak innen skole og politi.

En nylig fremlagt ECON-rapport (nr 18 i 2007) har beregnet betydelige innsparinger ved at pensjonsalderen utsettes. De skriver bl.a. følgende i rapporten: "*Det er betydelige samfunnsøkonomiske gevinster å hente dersom det lykkes å få eldre arbeidstakere til å stå lengre i jobb enn det som er tilfellet i dag. Samfunnet kan spare inntil 3,7 milliarder kroner i året hvis antallet nye tidligpensjonister over tid kan bli kuttet med 10 prosent*".

Modernisering av offentlig sektor

Høyre vil få ny fart på moderniseringen av offentlig sektor slik at det blant annet kan frigjøres mer arbeidskraft til tjenester innen helse og omsorgssektoren. I vårt alternative budsjett har vi blant annet foreslått utvidelse av OPS-ordningen for veiutbygging, bedre samordning av innkjøp i helseforetakene og forbedre mulighetene til å premiere kommuner som vil slå seg sammen.

Tiltak som kan sikre nødvendig arbeidsinnvandring

Norge er avhengig av å tiltrekke seg kompetanse fra andre land. I 2006 og 2007 bidro arbeidstakere fra andre land med helt nødvendig arbeidskraft i bla. bygge- og verfts-næringene og innen flere servicebransjer. Uten denne ekstra tilgjengelige arbeidskraften ville veksten i norsk økonomi stanset opp og renten økt enda mer. De fleste av de som jobber i disse næringene kommer fra EU-landene.

Høyre foreslår å oppheve overgangsreglene som gjelder for arbeidstakere fra de nye EU-landene, inkludert for arbeidstakere fra de siste EU-nykommerne Bulgaria og Romania. I tillegg er det behov for flere tiltak som mer målrettet vil tiltrekke spesiell kompetanse til Norge som næringslivet og spesielt helsesektoren trenger fremover. Det er ingen selvfølge at den kompetente arbeidskraften søker seg til Norge. Vi betaler relativt lave lønninger for akademikere, spesialister og forskere. Det er viktig å markedsføre Norge for utenlandsk arbeidskraft.

I Norge har vi en spesialistkvote for å kunne rekruttere kompetanse fra ikke EU land. Denne kvoten er på 5000 personer og utnyttes ikke fullt ut, men dette skyldes at kravene for å falle innenfor ordningen er for byråkratiske. Norge er i ferd med å tape den internasjonale konkurransen om kvalifisert arbeidskraft. Dette er urovekkende, særlig i en tid hvor behovet for arbeidskraft i Norge er stort. En viktig forutsetning for rekruttering av arbeidskraft i utlandet er å overkomme språkbarrierene. Høyre foreslår at det settes i gang flere norskkurs i utlandet. Etter vår vurdering er dette en enkel endring som vil gjøre rekruttering av arbeidskraft lettere. Bedrifter bør også kunne forhåndsgodkjennes slik at faglærte/spesialister kan påbegynne arbeidet sitt i bedriften, mens UDI saksbehandler søknaden. Det bør innføres et "fast track"-system for forhåndsgodkjente bedrifter.

Høyres 31 tiltak for å øke tilgangen på arbeidskraft:

Det skal lønne seg å arbeide:

1. Lavere skatt på vanlige lønnsinntekter. 2.500 kr i økt minstefradrag vil gjøre det mer lønnsomt å arbeide – f.eks ved å gå fra deltid til heltid.
2. Et ekstra jobbfradrag for eldre arbeidstakere som velger å arbeide fremfor å gå av med AFP-pensjon. For alle mellom 62 og 67 år senker Høyre skatten med 6.000 kr dersom de arbeider fremfor å pensjonere seg.
3. Litt mindre gunstig å gå av med AFP som 62-åring ved at trygdeavgiften økes fra 3 til 5,4 pst.
4. Fjerne avkortingen i pensjon for alle fra 67 til 70 år som velger å arbeide. Det betyr at de får beholde alderspensjonen ved siden av arbeidsinntekt.
5. Seniortiltak for realfagslærere og i politiet.

Fra trygd til arbeid

6. Innføre en "tax-credit"-ordning som sikrer at det alltid lønner seg å være i heldags jobb fremfor å være trygdet. For en trygdemottager med flere barn kan overgang til arbeid føre til nedgang i levestandard. I en periode bør en som går fra trygd til arbeid kunne beholde barnetillegget. Kombinert med lavere skatt på lave og middels inntekter vil incentivene for arbeid øke betydelig.
7. Tiltak for å redusere sykefraværet. Innføre en kontroll av sykemeldte etter 6 mnd som foretas av andre enn fastlegen, f.eks en trygdelege eller spesialist for å vurdere om vedkommende kan komme tilbake i arbeid i egen eller en annen virksomhet.
8. Støtte til tiltak på arbeidsplassen for å unngå langtids sykemelding og uføretrygding.
9. Green-card ordning for arbeidssøkere med særskilte behov for tilrettelegging på arbeidsplassen.
10. 1.000 flere tiltaksplasser for yrkeshemmede.

11. Større mulighet til å bruke attføringsmidler tidligere i sykmeldingsperioden.
12. Mulighet til å gå ned til 20 pst uføregrad for å kombinere arbeid med trygd.
13. Økt satsing på rehabilitering og opptreningsinstitusjoner.
14. Innføre skattefritak for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter.
15. Tilby gratis barnehagetilbud til personer under Introduksjonsordningen. Dette vil sikre at flere innvandrere lettere kan komme i jobb.
16. Arbeidstrening; Stimulere til lavterskeltilbud som "Grønn omsorg/Inn på tunet" for personer med psykiske utfordringer og rusmisbrukere.
17. "Snu i døra" – tiltak for å gi unge sosialhjelpsmottakere arbeidstrening.
18. Bedre tilbud til voksne som mangler basiskompetanse.
19. Avvikle ventelønsordningen for nye tilfeller.

Økt arbeidsinnvandring

20. Aktiv rekruttering av kompetent arbeidskraft utenfor EØS-område og språkkurs arrangert i hjemlandet.
21. Snarest mulig å fjerne overgangsreglene i forhold til arbeidstakere fra EØS-land. Styrke Arbeidstilsynet for å sikre en god oppfølging av handlingsplanen mot sosial dumping.
22. Innføre et "fast track"-system hvor bedrifter forhåndsgodkjennes og kan rekruttere utenlandsk faglærte/spesialister og gi dem mulighet til å påbegynne arbeidet sitt, mens UDI saksbehandler søknaden.
23. Endre reglene for arbeidstillatelse som faglært/spesialist slik at kravene til kompetanse i større grad bestemmes av arbeidsgiverne.
24. Forenkle prosedyrene for forlengelse/fornyelse av arbeidstillatelser
25. Vurdere forenkling/endring av regelverket for arbeidsinnvandrere fra ikke EU land som ønsker å ha ektefelle/barn med til Norge

26. Åpne for naboland-visum for russiske statsborgere.
27. Styrke samordningen mellom UDI, politiet, utestasjonene og likningsmyndighetene for å gjøre saksbehandlingen mer brukervennlig, og sikre en respons og behandlingsgaranti.
28. Utrede muligheten for visum med lang varighet, for arbeidstakere ansatt i bedrifter som er lokalisert både i Norge og i utlandet. Visumet må gi rett til ubegrenset inn og utreise fra Norge. Dette må skje innenfor rammen av våre Schengen forpliktelser.

Modernisere offentlig sektor

29. Redusere veksten i offentlig administrasjon og gi ny fart på moderniseringen av offentlig sektor slik at det blant annet kan frigjøres mer arbeidskraft til tjenester innen helse og omsorgssektoren.
30. Utvide OPS-ordningen for veiutbygging, bedre samordning av innkjøp i helseforetakene, stimulere til kommuner til å slå seg sammen, innføre nøytral moms i staten og modernisere bygge- og eiendomsforvaltningen
31. Satse mer på IT løsninger i offentlig sektor for å redusere behovet for byråkrati både hos det offentlige og hos bedriftene.

1.3 Mindre stat og mer rom for private alternativer

Høyre vil spre makt og ansvar. Et samfunn med en god balanse mellom staten, markedet og det sivile samfunn skaper et bedre grunnlag for utvikling, og sikrer viktige verdier som frihet og mangfold. Høyre vil fremme konkurranse i markedet og uavhengighet for institusjoner i det sivile samfunn, og bekjempe konsentrasjon av makt – både statlig og privat. Under den rødgrønne regjeringen går utviklingen i feil retning. Skritt for skritt øker den rødgrønne regjeringen statens makt og omfang, samtidig som det blir mindre rom for frivillige organisasjoner og private aktører.

Nedenfor følger eksempler på uheldig utvikling under rødgrønn regjering:

Helse og barnevern

- Helsekøene vokser og tilbudet innen rehabilitering og opptrening er svekket fordi den rødgrønne regjeringen nedprioriterer og kutter i det private tilbudet. Høyre mener private aktører ikke bare er et supplement og korrektiv til den offentlige helsetjenesten, men også en viktig del av det totale pasienttilbudet. Høyre øker støtten til private institusjoner som tilbyr habilitering og rehabilitering, og behandling av rusmiddelavhengige.
- Det blir lengre ventetid til laboratorietjenester fordi regjeringen reduserer kjøp av private tjenester uten at RHF'ene selv har egen kapasitet til å dekke behovet. Høyre mener det er viktig med private laboratorier, og mener vi fortsatt må kjøpe private tjenester.
- Barnevernet svekkes fordi den rødgrønne regjeringen nedprioriterer private tilbud. Høyre mener at private institusjoner og tiltak har mye å bidra med, og vil sikre disse aktører likebehandling i forhold til det offentlige barnevernet.

Samferdsel

- Utbyggingen av nye veier går saktere fordi den rødgrønne regjeringen har satt bom for nye OPS-prosjekter, og konkurranseutsettingen i jernbanesektoren har stoppet opp. Det svekker tilbudet til passasjerene. Høyre vil åpne for flere OPS-prosjekter, og økt konkurranse ved utbygging, drift og vedlikehold av jernbanens infrastruktur for å sikre mer midler til jernbaneinvesteringer.

Eierskap i næringslivet

- Det statlige eierskapet i næringslivet øker. Den rødgrønne regjeringen har økt statens eierskap i StatoilHydro og kjøpt seg inn i Aker Kværner. Skatten på privat kapital investert i norske arbeidsplasser har økt hvert eneste år under den rødgrønne

regjeringen, samtidig opprettes et nytt statlig fond som skal investere i næringslivet. Høyre vil sikre konkurransen i markedet og redusere den særnorske formueskatten som svekker det private eierskapet.

Pensjonsordninger

- Vilkårene for sparing til egen pensjon har blitt vesentlig dårligere under den rødgrønne regjeringen. I utgangspunktet ville regjeringen fjerne all premiering av privat pensjonssparing, noe som ville ha gjort Norge til eneste land i Europa uten skattestimulert privat pensjonssparing. Etter pensjonsforliket har regjeringen akseptert gjeninnføring av et nytt, men svært begrenset tilbud. Høyre vil åpne for brede skattestimulerte spareordninger – primært rettet mot pensjonssparing og boligsparing for ungdom.

Frivillige organisasjoner

- De frivillige organisasjonene har blitt mer avhengig av støtte fra staten etter at mulighetene til å hente inntekter fra spill har blitt redusert. Høyre vil øke fradraget for gaver til frivillige organisasjoner, la "herreløs arv" gå til frivillige organisasjoner og øke grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner.

Kirkens eiendommer

- Forholdet mellom kirken og staten er fortsatt uavklart. Men den rødgrønne regjeringen har nå slått fast at Opplysningsvesenets fond (kirkens eiendommer) "tilhører staten". Høyre vil sikre kirkens selvstendighet og mener at det er naturlig at fondet tilbakeføres til kirken dersom kirkeordning endres. Fondet er fra gammelt av kirkelig eiendom som har vært gitt eller er ervervet av kirken, og ikke av staten eller samfunnet som helhet.

Barnehager og skole

- Situasjonen for private barnehager er forverret fordi den rødgrønne regjeringen ikke innfører reell likebehandling av kommunale og

private barnehager samtidig som maksprisen svekker barnehagenes muligheter til egeninntekter. Dette kan gå utover mangfoldet og kvaliteten i barnehagene. Høyre vil ha reell likebehandling av private og kommunale barnehager.

- Det blir mindre mangfold i skole-Norge etter at den rødgrønne regjeringen har svekket mulighetene til å starte friskoler, og fjernet kapitaltilskuddet til skolene. Høyre vil åpne for et større mangfold i tilbudet, samtidig som det skal stilles klare krav til skolens kvalitet. Kapitaltilskuddet gjeninnføres.

Konkurransen

- Det blir mindre konkurranse mellom offentlige og private tjenesteleverandører fordi den rødgrønne regjeringen reverserte sentrum-Høyre-regjeringens forslag om å innføre nøytral moms i staten. Høyre vil legge til rette for økt konkurranse mellom private og offentlige aktører gjennom like konkurransevilkår.

2 HØYRES SATSINGER PÅ HVERT FAGOMRÅDE

Helse og omsorg:

2.1 Mer kvalitet i omsorgen og økt satsing på rehabilitering

Når vi blir rammet av sykdom, er det avgjørende at vi får rask helsehjelp av høy kvalitet. I dag opplever mange pasienter for lang ventetid og for dårlig organisering i helsetjenesten. I Høyres alternative budsjett har vi økt bevilgningene til helse og omsorg med 600 mill kr.

Høyre legger vekt på at alle skal ha tilgang til kvalitativt gode helsetjenester uavhengig av hvor man bor. Det er et offentlig ansvar å sørge for å sikre nødvendig tjenester til alle. Det er fremdeles for lang ventetid for nødvendig helsehjelp både innen somatikk og psykiatri. Det er bekymringsfullt at køene nå har begynt å vokse igjen, etter at køene ble redusert under sentrum-Høyre-regjeringen.

Private aktører er ikke bare et supplement og korrektiv til den offentlige helsetjenesten, men også en viktig del av det totale pasienttilbudet. Høyre mener at den offentlige helsetjenesten skal benytte seg av den kompetansen de private aktørene representerer, og den ledige kapasiteten de tilbyr. Gjennom et konstruktivt samarbeid mellom offentlige og private aktører, vil kvaliteten og tilgjengeligheten til behandlingstilbudet bli bedre, og pasientenes valgfrihet øke. Avtaler som inngås mellom de regionale helseforetakene og de private aktørene må ta høyde for behandlingens reelle kostnad.

Selv om den norske helsetjenesten over år er kåret til blant de beste i verden, er det et stort forbedringspotensial både når det gjelder tjenestenes kvalitet og innhold, helsetjenestens ressursbruk og styringssystemer og pasientenes valgfrihet, medbestemmelse og tilgang til nødvendig og relevant informasjon om tilbudet. Det er et

forbedringspotensial når det gjelder håndtering av feil og mangler innenfor helsevesenet.

Det er stort behov for å styrke tilbudet innen rehabilitering, habilitering og rusbehandling. Fortsatt er det mange udekkede behov, og kapasitet og tilbud er ikke godt nok. Rehabilitering gir flere mennesker en mulighet for å øke sin funksjonsevne etter sykdom eller skade, og dermed muligheten til å delta aktivt i arbeids- og yrkesliv. Høyres satsing legger til rette for at også pasienter som ikke er sykemeldte skal få et bedre tilbud om habilitering og rehabilitering, herunder funksjonshemmede barn.

Opptrappingsplanen for rusfeltet innfrir ikke forventninger som er skapt. Høyre mener det er nødvendig å øke veksttakten innenfor rusfeltet dersom vi skal klare å tilby en svært sårbar og utsatt gruppe den hjelp og behandling den trenger. Høyre foreslår derfor å øke bevilgningen til rehabilitering med kr 450 mill, hvorav 150 mill kroner til tiltak for rusmiddelmissbrukere.

Høyre mener videre det er et stort behov for kvalitetsløft i omsorgstjenestene, herunder et kunnskapsløft i sektoren. Alt for mange er uten fagkompetanse. Der er behov for økt legedekning, økt tilgang på spesialister og økte ressurser til forskning på demens. Høyre foreslår å styrke etter- og videreutdanning til personell i pleie og omsorgssektoren med 100 mill kr utover regjeringens forslag som skal gå til økt kompetanse, mer forskning på demens og bedre omsorg ved livets slutt. Pengene foreslås bevilget over kommunaldepartementets budsjett.

Høyre mener det er et stort potensial for bedre ressursutnyttelse mellom regionene i forhold til blant annet samordning av stabs- og støttefunksjoner på tvers av de regionale helseforetakene, og fremmer forslag for å hente ut effektiviseringsgevinster som kan benyttes til å styrke helsetilbudet.

Helse og omsorg:

• Pasientbehandling/rehabilitering	450 mill kr
• Tiltak for rusmiddelavhengige	100 mill kr
• Omsorg	50 mill kr
• Kunnskapsløft i omsorgssektoren	100 mill kr

Utdanning og forskning:***2.2 Høyre investerer mer i kunnskap og forskning***

Høyre øker satsingen på kunnskap og forskning med 1,2 milliarder kroner. Skolen er en av våre aller viktigste samfunnsinstitusjoner. Den opplæringen elevene får gjennom en 13-årig grunnopplæring skal gi like muligheter for alle elever til å utvikle sine talenter og ferdigheter, slik at de har et best mulig grunnlag for sitt videre liv. Både den enkeltes livsbetingelser og samfunnets muligheter for å skape morgendagens velferd, er avhengige at man lykkes i å skape en solid grunnutdanning. I en tid hvor bruk av kunnskap og teknologi blir stadig mer sentralt, blir utdanningssystemets evne til å utvikle menneskers kunnskaper og ferdigheter avgjørende for den fremtidige velstandsutviklingen i Norge.

I regjering fikk Høyre gjennomslag for en omfattende kursendring av norsk skole med økte krav og et sterkere fokus på kunnskap. Høyre fikk vedtatt og startet gjennomføringen av Kunnskapsløftet. Nye læreplaner med klare kompetansemål, et historisk kompetanseløft for lærerne og langt større vekt på kunnskap og læring er hovedgrepene i reformen. Alle elever skal gis den samme sjansen til å realisere sine evner, uavhengig av hvilken bakgrunn de kommer fra. Reformens sterke vektlegging av at elevene skal tilegne seg grunnleggende ferdigheter, og at hver enkelt elev må få tilpasset opplæringen til sine forutsetninger, er helt nødvendige tiltak dersom man skal nå det overordnede målet om at alle elevene skal ha et likeverdig tilbud.

Høyre foreslår å sette av 25 mill. kroner til leksehjelp og 15 mill. kroner til sommerskole, slik at opplæringen bedre kan tilpasses til den enkeltes behov og motivere til innsats og læring.

Det er positivt at Regjeringen nå følger opp utvidelsen av skoledagen slik Høyre har foreslått ved å øke timetallet på 1.- 4. trinn med fem uketimer. Likevel er Høyre kritiske til at Regjeringen heller ikke i dette budsjettforslaget iverksetter tiltak for å ivareta behovet for flere lærere og økt lærerkompetanse. En timetallsutvidelse vil gi et stort behov for flere lærere, og kompetente, motiverte, engasjerte og faglig trygge lærere med høye ambisjoner på vegne av alle elevene er nøkkelen til godt læringsutbytte. Tall fra Samordnet opptak viser at det for studieåret 2007/08 er 17 pst. færre som har søkt seg til allmennlærerutdanningene enn det var i forrige studieår. I tillegg er frafallet på allmennlærerutdanningene rundt 24 pst. Mange av lærerne med høyest kompetanse nærmer seg nå pensjonsalder. For eksempel er om lag halvparten av lærerne i videregående skole over 50 år.

Høyre har foreslått flere tiltak for å øke rekrutteringen til læreryrket og å styrke lærerkompetansen, og viser i den sammenheng til representantforslag Dok. nr. 8:6 (2007-2008). Høyre foreslår på bakgrunn av dette å sette av 30 mill. kroner til seniortiltak for realfagslærere. Høyre går imot statlig støtte til frukt og grønt på ungdomstrinnet. Mat og kosthold er primært et ansvar for foreldrene, gjerne i samarbeid med skolen og kommunen. De statlige midlene bør heller brukes til å styrke kvaliteten og innholdet i skolen. Høyre foreslår derfor bl.a. å utvide uketimetallet med en ekstra time i matematikk på ungdomstrinnet. Det lar seg gjennomføre med de tiltak Høyre fremmer for økt lærerrekuttering og seniortiltak i skolen.

Høyre foreslår å bevilge 20 mill. kroner til kapitaltilskudd til friskoler, etter at dette tilskuddet ble fjernet av Regjeringen Stoltenberg II i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Kapitaltilskuddet bidrar til å sikre driften og holde foreldrebetalingen ved friskolene på et nivå som gjør at skolene blir et reelt alternativ for alle, uavhengig av økonomi. For Høyre

er det viktig å videreføre den målrettede stipendordningen for læremidler som ble innført i 2003 for elever i videregående opplæring. Den retter seg inn mot elever fra familier med svak økonomi, og gjelder elever på alle trinn i videregående opplæring. Regjeringens ordning for læremidler til videregående opplæring har vist seg å bli en utlånsordning og ikke en ordning med gratis læremidler, i og med at Regjeringen ikke viderefører finansieringen av læremidler for VG2, men i stedet flytter bevilgningen til VG3. Høyre foreslår å legge midlene som nå skal brukes på utlånsordning i VG3 inn i den behovsprøvde stipendordningen, slik at midlene kommer elever på alle trinn til gode.

”Program for basiskompetanse i arbeidslivet” er et viktig og nødvendig tiltak for å sikre at voksne med manglende ferdigheter innen lesing, skriving, regning og bruk av IKT kan få hjelp. Programmet ble opprettet under Regjeringen Bondevik II, og er i særlig grad ment å gjelde de med lavest utdanning. Høyres foreslår å øke bevilgningen til dette formålet med 20 mill kroner.

Kunnskap og høyere utdanning:

• Leksehjelp	25 mill kr
• En ekstra uketime i matematikk på ungdomstrinnet	60 mill kr
• Sommerskole	15 mill kr
• Prosjekter for økt fysisk aktivitet	5 mill kr
• Seniortiltak realfaglærere	30 mill kr
• Økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler reversering av regjeringens kutt:	278 mill kr
• Vedlikehold universiteter og høyskoler:	50 mill kr
• Oppstart Odontologibygget Bergen, Patologibygget HiO	10 mill kr
• Maritim Arktisk kompetanse UiTØ	5 mill kr
• Studier i USA og ikke-vestlige land	5 mill kr
• Studentbarnehager	3 mill kr
• Samarbeid skole bibliotek	5 mill kr

• Kapitaltilskudd friskoler	20 mill kr
• Program for basiskompetanse i arbeidslivet	20 mill kr
<i>Totalt:</i>	<i>531 mill kr</i>

Økt satsing på høyere utdanning og forskning

Høyre er svært kritiske til at Regjeringen for neste år viderefører det store kuttet i basisbevilgningen til universitets- og høyskolesektoren som ble foretatt i inneværende års budsjett. Kuttet innebærer at Kvalitetsreformen i høyere utdanning ikke lenger er fullfinansiert. De uheldige skadevirkningene er nå i ferd med å melde seg med full tyngde. Studentene opplever at studietilbudet og mulighetene for faglig oppfølging blir dårligere. Institusjonene vil ha problemer med å nyttiggjøre seg de 350 stipendiatstillingene Regjeringen foreslår, fordi kuttet i basisfinansieringen har ført til sterk reduksjon i veiledningskapasiteten. Mange institusjoner praktiserer ansettelsesstopp. Høyres foreslår å øke basisbevilgningene til universiteter og høyskoler med til sammen 278 mill. kroner, og styrker forskningsfinansieringen og øke avtallet post doc-stillinger med til sammen 30 mill. kroner.

Regjeringens kutt i bevilgningene til Norges Forskningsråd er svært uheldige, og vil bidra til at de målsetningene et samlet Storting har satt for landets forskningsinnsats vil bli vanskeligere å nå. Høyre foreslår å bevilge 160 mill. kroner mer til Norges Forskningsråd, inkludert 50 mill. kroner til vitenskapelig utstyr for å styrke teknologiplattformene og de tematiske satsningene. Høyre vil videre foreslå å omdisponere 100 av de 350 foreslåtte stipendiatstillingene fra universiteter og høyskoler til frie stipendiater via Norges Forskningsråd. Høyre foreslår også økt forskningsinnsats over bl.a næringsdepartementets og energidepartementets budsjetter.

Høyre øker satsingen på forskning:

• Næringsrettet forskning:	75 mill kr
• Norges forskningsråd	110 mill kr
• Energiforskning/petroleumsforskning	100 mill kr
• Vitenskapelig utstyr:	50 mill kr
• Forskerfinansiering post doc stillinger	22 mill kr
• Tilskudd ulønnet forskningsinnsats SkatteFunn	10 mill kr
• Arktisk forskning	5 mill kr
• Energi og klima oppstart program med globalt perspektiv	10 mill kr
• Utenrikspolitisk forskning	15 mill kr
• Forskning barn/familie	10 mill kr
• Forskning barnevern	10 mill kr
• SkatteFunn økte beløpsgrenser (påløpt)	150 mill kr
• SkatteFunn økt timesats (påløpt)	20 mill kr
• Fritak formue og inntektsskatt forskningsinstitusjoner	20 mill kr
• NAROM – romrelatert opplæring	1,75 mill kr
• Økning i forskningsfondet	20 mrd kr
• Totalt:	ca 709 mill kr

Det er store vedlikeholdsetterslep ved universitetene og høyskolene. Høyres foreslår å bevilge 50 mill. kroner til økt vedlikehold for institusjonene. Dette er ikke nok til å dekke etterslepet, men markerer en vilje til å bidra til at problemet blir løst. Samtidig er det nødvendig med systemreformer for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet og sørge for at nye bygg i fremtiden blir kontinuerlig vedlikeholdt. Høyre vil i den sammenheng vise til det helhetlige forslaget som Høyre fremmet høsten 2008 om en mer moderne bygge og eiendomspolitikk.

Dersom man skal nå målet om å bruke tre pst. av BNP til forskningsformål innen 2010, er man avhengig av å holde et langt høyere

tempo på opptrappingen av forskningsinnsatsen enn det Regjeringen legger opp til, ikke minst når det gjelder avsetninger til Fondet for forskning og nyskapning. Høyre foreslår å styrke fondet med 20 mrd. kroner utover Regjerings forslag. Det vil gi en økt avkastning på om lag 1 mrd. kroner i 2009. Høyre vil videre peke på at det er et stort behov for flere prester i Den norske kirke, og viser til Høyres forslag om å bevilge 15 mill. kroner til flere prestestillinger.

Transport og kommunikasjon:

2.3 Satsinger på vei, kollektiv og jernbane gir effektiv transport

Store avstander og spredt bosetting gjør oss avhengig av gode transportløsninger. En effektiv infrastruktur er avgjørende for at bedrifter i distrikts-Norge skal være konkurransedyktige. Høyre vil understreke viktigheten av bedre veier. I dag er det en like stor utfordring å sikre gode ordninger for å tiltrekke seg arbeidskraft, som å korte ned avstanden til markedene. Veibyggning er både god distriktspolitikk og god næringspolitikk. Bedre veier er også avgjørende for å komme videre mot visjonen om null drepte og varig skadde i trafikken. Høyre vil fremheve viktigheten av at vi i gode tider må investere i fremtiden for å sikre morgendagens velferd. Høyre vil derfor øke bevilgningene til investeringer i infrastruktur fordelt med 300 mill kr til veiinvesteringer og 170 mill kr til investeringer i jernbanen. Den statlige andelen av veiinvesteringene må økes. Vi har foreslått et veifond på 20 mrd. kroner for å møte utfordringene med det store etterslepet på vedlikehold av riksveiene.

Økte investeringer i veier og infrastruktur

• Vei-investeringer	300 mill kr
• Jernbaneinvesteringer	170 mill kr
• Kollektiv – belønningsordninger	40 mill kr
• Telemarks- og Haldenkanalene	10 mill kr

• Trygg trafikk • Veifondet 20 mrd kr • Åpne for nye OPS-prosjekter • Konkurransen på persontransport på jernbanen og Jernbaneverkets drifts- og vedlikeholdsoppgaver	3 mill kr

Gode kollektivløsninger er viktig i et smidig transportsystem. Den såkalte belønnings-ordningen for kollektivtrafikken som ble innført av sentrum-Høyre-regjeringen har vært svært vellykket og bidratt til en økt kollektivandel i flere byer.. Det er nødvendig med en sterkere satsing enn Regjeringen legger opp til på kollektivtrafikk i de store byene, for å redusere bilbruk og øke kollektivandelen. Regjeringen vil utvide antallet byområder som kan søke midler fra belønningsordningen med tre nye. Høyre er enig i dette, men er skuffet over at det ikke følger penger med. Derfor foreslår vi en styrking av belønningsordningen for kollektivtrafikk i storbyområdene med 40 mill. kr.

Høyre er opptatt av å finne nye løsninger som kan gi raskere og mer rasjonell utbygging, drift og vedlikehold av veianlegg. Regjeringens varslede modell for bygging av infrastruktur "prosjektfinansiering" ble skrinlagt i 2007-budsjettet. Vi mener dette gjør det enda viktigere å jobbe videre med bygging av vei gjennom offentlig privat samarbeid (OPS). Erfaringene fra de første prosjektene er så gode at modellen bør videreføres på egnede strekninger. Høyre vil også i år fremme forslag om flere OPS-prosjekt. De gode resultatene bekreftes i en fersk rapport som Transportøkonomisk institutt (TØI) og Dovre International har utført på vegne av Samferdselsdepartementet, TØI-rapport nr. 890/2007.

Konkurransen gir en bedre og mer effektiv ressursutnyttelse. Konkurransen på persontransporten på Gjøvik-banen har vært en stor suksess. Gjøvik-banen har etter konkurranseutsettingen fått et tilbud med mye bedre kvalitet, stor økning i antall avganger og universell utforming slik at den nå er tilgjengelig også for funksjonshemmede. Bruken av anbud med kontraktsvilkår- og sanksjoner, kan være et egnet og effektivt verktøy for

å sikre den offentlige tjenestekvalitet med hensyn til adkomst for personer med redusert funksjonsevne, og andre krav til gode offentlige tjenester. Høyre ønsker konkurranse på de resterende persontransportstrekningene som drives av NSB.

Høyre vil ha økt konkurranse ved utbygging, drift og vedlikehold av jernbanens infrastruktur for å sikre mer midler til jernbaneinvesteringer. Høyre peker på at konkurranseutsetting ikke er noe nytt i jernbanesektoren. Tall fra Jernbaneverket for de siste årene viser at om lag 90 % av Jernbaneverkets investeringsbudsjett og om lag 35 % av vedlikeholdsbudsjettet har vært konkurranseutsatt. Den ytterligere omstilling og konkurranseutsetting som Stortinget vedtok høsten 2004, og som ble satt i verk i 2005, førte til lavere kostnader for flere vedlikeholdsoppdrag på jernbanenettet. Innsparte midler bør brukes til å styrke jernbanen. Høyre understreker at sikkerhet fortsatt skal være et statlig ansvar og ha prioritet nummer én.

Arbeid og sosial

2.4 Få flere i arbeid og gi alle en ny sjanse

Arbeid er viktig for den enkeltes mulighet til å leve et selvstendig liv. I tillegg trenger Norge mer arbeidskraft. På kort sikt for å unngå at mangelen på arbeidskraft skal bremse veksten og gi høyere rente, og på lengre sikt for å trygge velferden. Høyres arbeidspolitikk skal bidra til å øke tilgangen på arbeidskraft, slik at fremtidens velferd sikres. I Norge er det i dag mange mennesker i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidslivet. Dette utenforskapet fører med seg store kostnader, for samfunnet som helhet og for de menneskene som står på sidelinjen og ikke får bidra til sin egen velferd gjennom arbeid. Høyre foreslår derfor tiltak som skal gi mennesker i utenforskapet en ny sjanse til arbeid.

Høyre mener inngangen til arbeidsmarkedet må gjøres lettere. Det er et svakhetstegn ved samfunnet når mange unge mennesker må leve på

sosialstøtte fordi de ikke gis en sjanse til arbeid. Høyre foreslår derfor i sin fattigdomssatsning en bevilgning på 60 mill. kroner til fattigdomsrettede arbeidsmarkedstiltak, som skal bidra til at mennesker i fattigdom får et skreddersydd opplegg for tilbakeføring til arbeid, og som skal hjelpe unge sosialhjelpsmottagere til å "snu i døra" til sosialkontoret. Høyre ønsker å gi yrkeshemmede en ny sjanse til arbeid gjennom å opprette 1000 nye tiltaksplasser for yrkeshemmede.

Sykefraværet i Norge bidrar til at om lag 110.000 årsverk forsvinner, og tendensen er økende. Spesielt skremmende er det at andelen langtidssykemeldte som kommer tilbake i fullt arbeid er under 50 pst. Høyre mener måten det offentlige møter sykemeldte må forbedres, slik at den sykemeldte raskt kan få den oppfølging og behandling det er behov for. Høyre foreslår derfor å styrke trygdelegeordningen med 30 mill. kroner, og omorganisere ordningen slik at trygdelegene også skal ha en funksjon i behandling av sykemeldte tidlig i sykefraværet. Høyre foreslår også at attføringsmidler skal kunne brukes i sykemeldingsperioden.

Høyre mener det er et paradoks at den reelle pensjonsalderen i Norge i dag er godt under 60 år og synkende, samtidig som levestandarden og levealderen i Norge øker for hvert år. Samfunnet har behov for at seniorer forblir i arbeid så lenge som mulig. Høyre vil derfor gjøre det mer lønnsomt for eldre arbeidstagere å jobbe heltid eller deltid, ved å senke skatten for dem mellom 62 og 67 år som fortsetter i arbeid, og ved å fjerne kutt i pensjonene for de som er mellom 67 og 70 år og som arbeider.

For å gjøre rekrutteringen av arbeidsinnvandrere til det norske arbeidsmarkedet lettere foreslås et eget prosjekt for mer aktivt å rekruttere kompetent utenlandsk arbeidskraft. Prosjektet omfatter bl.a. midler til norsk kurs i utlandet.

Økt satsing mot fattigdom

Regjeringens har nedjustert sine ambisjoner når det gjelder kampen mot fattigdom. Der hvor Soria Moria-erklæringen fastslo at den rødgrønne regjeringen skal utrydde fattigdom, har årets statsbudsjettt valgt å moderere både forventinger og innsats. Regjeringen fremholder i sitt budsjett det nye Kvalifiseringsprogrammet som det viktigste tiltak i fattigdomsbekjempelsen. Høyre deler Regjeringens syn på at arbeidslinjen er den mest sentrale veien ut av en fattigdomssituasjon og at tiltak for å hjelpe mennesker ut i arbeid i så henseende kan være å karakterisere som et fattigdomstiltak. Høyre foreslår å styrke arbeidsmarkedstiltakene som er rettet mot yrkeshemmede.

For å bekjempe dagens klasseskille er det viktig å gjøre det mulig for flere av dem som står utenfor arbeidsmarkedet å komme helt eller delvis tilbake i jobb. Det er i tillegg slik at mange av de som ikke er i arbeid kanskje heller ikke har mulighet til å være i arbeid. Når en skal målrette fattigdomssatsningen er det derfor viktig å prioritere den gruppen av vanskeligstilte som i dag ikke er arbeid og som kanskje heller ikke vil komme i arbeid.

Barn og unge er særlig utsatt når de lever i fattigdom. Sosiale forskjeller har en tendens til å gjenta seg i generasjoner og Høyre ser det derfor som riktig å styrke innsatsen over for fattige barn og unge, slik at disse ikke skal falle fra i utviklingen, men ha samme muligheter som barn av mer velstående foreldre. Særlig viktig er det å forhindre at fattige barn og unge rekrutteres til miljøer som er preget av rus og kriminalitet. Høyre målretter tiltak mot denne gruppen barn og unge på til sammen 20 mill. kroner.

I familier med sterkt presset økonomi er det behov for å sikre at barna likevel gis anledning til å delta i fritidsaktiviteter i nærmiljøet. Høyre vil i den anledning bevilge 10 mill. ekstra til kommunene øremerket det formål å sikre at de minst bemidlede gis tilbud om fritidsaktiviteter gjennom et samarbeid mellom kommune og frivillige organisasjoner.

Bostøtte

Høyre er overrasket over at Regjeringen Stoltenberg II, i et budsjett der det har vært rom for vekst på nesten alle områder, ikke har ønsket å prioritere en ytterligere styrking av bostøtteordningen. Bostøtten er et av de mest målrettede virkemidlene for å sikre at husstander med svak økonomi skal kunne skaffe seg en passende og nøktern bolig. Regjeringen Bondevik II gjennomførte hver år betydelige forbedringer i ordningen og Høyre mener at dette arbeidet må fortsette. Derfor vil Høyre foreslå en konkret opptrappingsplan for bostøtten. Den starter med å fjerne det såkalte finansieringskravet for hustander med mottakere av attførings- eller rehabiliteringspenger, yrkesskadeerstatning, grunn- eller hjelpestønad, tidsbegrenset uførepensjon, eller person som har sosial stønad som eneste inntekt fra og med 1. januar 2008. Finansieringskravet innebærer at disse personene er ekskludert for å få bostøtte til privat eide boliger. Dermed møter de en ekstra offentlig skapt barriere i et ellers allerede tøft boligmarked. Neste steget er å fjerne funksjonskravet til boligene for samme gruppe fra og med 1. juli 2008. Dette innebærer at denne gruppen heller ikke kan leie/eie leiligheter som ikke har separat stue/oppholdsrom, kjøkken, bad og soverom. For enslige i denne gruppen som bor i de større byene er dette et urimelig krav. Dette kravet er også til hinder for kommunene til å etablere fleksible kollektive botilbud til denne gruppen. Videre vil Høyre foreslå at finansieringskravet, arealkravet og funksjonskravet fjernes for de andre gruppene i forbindelse med statsbudsjettet for 2009. Unntaket er funksjonskravet for husstander med mer enn en voksen og ett barn.

Regjeringen avslutter strategien "På vei til egen bolig" som ble igangsatt av Regjeringen Bondevik II. Høyre mener at det er nødvendig å evaluere måloppnåelsen med strategien, men mener det er feil å avslutte dette arbeidet nå før evalueringen er ferdig. Derfor foreslår Høyre å øke bevilgningene til å nå målsetningen i "På vei til egen bolig" med 15 mill. kroner og foreslår at strategien videreføres til etter evalueringen er gjennomført. Pengene skal brukes på å nå målsetningen knyttet til redusert bruk av hospits.

Høyres samlede satsing på fattigdom inkludert rusbehandling i 2008 er til sammen mer enn 400 mill kroner utover regjeringens forslag.

Tiltak for å bekjempe fattigdom:

• Bedre bostøtten	75 mill kr
• Boligtilskudd til etablering	15 mill kr
• Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	10 mill kr
• Samarbeid kommune og frivillige organisasjoner	10 mill kr
• Arbeidstrening	20 mill kr
• Tiltak for rusmiddelavhengige	100 mill kr
• Gradert barnehagepris – lavinntektsfamilier	150 mill kr
• Ekstra støtte til barnerike familier – 4 eller flere barn 2000 kr pr år	36 mill kr

Kommunal og forvaltning:

2.5 Et kommunalt velferdstilbud som sikrer hjelp når vi trenger det

Høyre vil flytte mer makt tilbake til folk og lokalsamfunn. Vi har tillit til våre lokalpolitikere. De som er nærmest utfordringene har også de beste løsningene. Høyre foreslår derfor at en større andel av skatteinntektene fra innbyggerne skal gå direkte til kommunene i stedet for til staten for så å bli fordelt ut igjen. Vi vil i motsetning til den rødgrønne regjeringen at kommunene også i fremtiden skal få beholde en andel av skatteinntekten fra bedriftene. Dette styrker lokaldemokratiet og etablerer en klarere sammenheng mellom den politikken som føres lokalt og kommunenes inntekter.

Høyre vil investere mer i kunnskap, forskning og infrastruktur, og føre en fremtidsrettet næringspolitikk som legger grunnlag for morgendagens velferd. Overføringer til tiltak i regi av kommunal sektor på disse viktige områdene er i overkant av 400 millioner kroner. I tillegg skaper Høyres politikk mindre press på renten og kronen, noe kommunene tjener på. Et

prosentpoeng i økt rente koster kommunene om lag 800 mill. kr i økt renteutgifter på sikt.

Samlet sett gir Høyre kommunene et økonomisk handlingsrom på om lag det samme nivå som regjeringen.

Høyre mener at fylkeskommunene skal konsentrere seg om sin primæroppgave, som er videregående opplæring. Den andre vesentlige oppgaven til fylkeskommunen er samferdsel. Høyre bevilger mer penger enn regjeringen til dette området. Høyre støtter derfor regjeringens nye forslag til skattøre for fylkeskommunene.

Sentrum-Høyre regjeringen investerte for fremtiden. Det ser vi nå resultatene av. Den forrige regjeringens skattelettelser har bidratt til optimisme og vekst - og dermed økte skatteinntekter. Kommunene fikk i 2005 nesten 15 milliarder kroner i økte inntekter. Av dette var 6,6 mrd økte skatteinntekter. Denne skatteveksten har fortsatt i 2006 og 2007. Økt skattevekst er den viktigste faktoren for økt økonomisk handlingsrom for kommunene. Det er derfor uheldig at regjeringen årlig drar inn denne veksten og legger deler inn i rammetilskuddet. Ved å la kommunene beholde mer av egne skatteinntekter, vil kommunene ha en egeninteresse av å legge til rette for små og store bedrifter i kommunen. Lavere skattesatser som stimulerer til arbeid og vekstkraftige bedrifter bidrar til økte skatteinntekter til kommunene og staten. Fremtidsrettet og næringsvennlig politikk styrker den fremtidige velferden. God kommuneøkonomi er avhengig av langt mer enn størrelsen på de statlige overføringene.

Høyres har en helhetlig politikk hvor økte overføringer til kommunene kombineres med en økonomisk politikk som skaper vekst og optimisme. Høyre gir også kommunene større frihet. Dette gir kommunene muligheter til å gi gode tjenester med høy kvalitet til innbyggerne sine.

Det var stor oppslutning blant landets lokalpolitikere rundt samarbeidsprosjektet meller regjeringen Bondevik II og KS prosjektet "Fremtidens kommunestruktur". Et flertall av deltakerne mente at det

var behov for endringer i kommunestrukturen og mange kommuner var inne i positive prosesser for å finne frem til gode lokale løsninger. Dette arbeidet har stoppet opp etter regjeringsskifte. Kommuner som mener dagens struktur er et problem for å kunne løse de oppgavene de har opplever at det ikke er noen drahjelp fra sentrale myndigheter for å sette denne problemstillingen på dagsorden. Tvert imot har Regjeringen fjernet de stimuleringsmidlene som tidligere kunne brukes for å få til positive og frivillige prosesser. For å igjen få satt fokus på de utfordringene dagens kommunestruktur gir og stimulere kommuner til frivillig sammenslåing vil Høyre foreslå å avsette 150 mill. kroner på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett i tilsagnsfullmakt til dette formålet. Pengene skal kunne gis til kommuner som frivillig slår seg sammen. De skal brukes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing. Det kan for eksempel være veier og broer som fører til at kommunene knyttes bedre sammen, bredbåndsutbygging eller etablering av servicekontorer som sikrer nærhet til de viktige

Integrering og mangfold

Over en halv million mennesker i dagens Norge har enten en mor, en far eller to foreldre som er født utenfor Norge. Folk med opprinnelse fra over 200 land bor i Norge. Utviklingen innebærer mange nye dilemmaer og spenningsforhold mellom samfunnets flertall og mindretall, mellom individ og gruppe, mellom respekt for tradisjoner satt opp mot friheten til å bryte med tradisjoner.

Høyre mener det er behov for sterkere fokus på introduksjonsarbeidet. Spesielt rettet mot kvinner og barn. Høyre vil fremme en rekke nye tiltak for å forsterke introduksjonsarbeidet og vil i forbindelse med Statsbudsjettet for 2008 prioritere å gi deltakere på introduksjonskurs med barn i barnehagealder tilbud om gratis plass fra og med høsten 2008, utvide tilbudet om språkkartlegging av alle 4-åringene til å gjelde hele landet og utvide retten til norskopplæring i introduksjonsordningen til å gjelde 500 timer. Høyre mener at det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne omfatter hele familien. Et viktig

virkeiddel for å nå dette er å tilby gratis barnehage tilbud til denne gruppen under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen (eller er i arbeid/utdanning). Drøyt 30 mill. kroner bevilges til dette.

Høyre fører en politikk som legger til rette for respekt og inkludering av minoriteter i samfunnet og i det sosiale fellesskap. Alle som bor i Norge, uavhengig av hva slags bakgrunn de har, skal ha like rettigheter, plikter og muligheter i alle deler av samfunnet til å bruke sine ressurser. Integrerings- og mangfoldspolitikken må ha et stort spekter av virkemidler. Høyre har tillit til at de som er nærmest utfordringen også finner de beste løsningene. Høyre foreslår derfor å øke tilskuddsordningen for lokale introduksjonstiltak med rundt 22 millioner kroner. Det er viktig at kommuner, som har gode forslag til integreringstiltak, også skal få støtte til dette. Videre bevilges det 23 mill kroner til språktesting av alle 4-åringer med oppfølging.

Høyres satsinger på kommunebudsjettet:

- Høyre lar kommunene beholde mer av egne skatteinntekter fremfor å få pengene som overføringer. Høyere kommunalt skattøre og en større del av selskapskatten lar kommunene beholde 3,9 mrd. kr av sine skatteinntekter
- En rekke tiltak som øker tilgangen på kompetent arbeidskraft i samfunnet og få ned sykefraværet. Mangel på kompetent arbeidskraft er kommunesektorens største utfordring i årene fremmerover.
- Tilsagnsfullmakt på 150 mill for å stimulere kommuner til sammenslåing
- Mer penger til vei, utdanning og forskning – det lokalsamfunn og næringsliv i distriktene først og fremst ber om
- Mer til integreringstiltak i kommunene
 - Gratis barnehage til innvandrere på Introduksjonsordning 30 mill kr

- Tilskuddsordning til kommunale introduksjonstiltak	
22 mill. kr	
- Språktesting av alle 4-åringer med oppfølging	
23 mill. kr	
• En ekstra undervisningstime i matematikk på ungdomstrinnet	
60 mill. kr	
• Leksehjelp og sommerskole	40 mill. kr
• Gradert barnehagepris for familier med lav inntekt	150 mill. kr
• Kommunale boligtiltak	15 mill. kr
• Barne- og ungdomstiltak	20 mill. kr

Familie og kultur:

2.6 Større satsing på kultur, mer frivillighet og god familiepolitikk

Familien er samfunnets viktigste fellesskap og arena for trygghet, tilhørighet og utvikling. Vi mener at familien skaper en trygg ramme om barns oppvekst. Derfor vil Høyre sikre familiens mulighet til selvstendighet og valgfrihet i oppdragelsen og i omsorgen.

Familieøkonomien påvirkes av finanspolitikken. Det er derfor viktig at den økonomiske politikken ikke bidrar til økt rentepress. Økte avgifter og et høyt skattenivå vil også i stor grad ramme husholdningen. Høyre vil derfor tilrettelegge for en finanspolitikk hvor noe av den økonomiske veksten brukes på skatte- og avgiftslettelser. Videre vil Høyre sørge for at det lønner seg å spare ved bla. å utvide Boligsparing for ungdom og forbedre pensjonsordninger med skattefradrag.

Det er bred enighet om å sikre full barnehagedekning. Det er gledelig at dette målet snart er nådd. Det er likevel urovekkende at kvaliteten i barnehagene ikke er blitt ivaretatt i tilstrekkelig grad. Førskolelærermangelen er stor og tilrettelegging for særskilte grupper

barn ser ut til å ha blitt prioritert bort for å nå målet om full barnehagedekning i løpet av 2007. Vi ønsker å styrke innsatsen i barnehagene i forhold til barn med funksjonshemminger og barn med annet morsmål og/eller språklige utviklingsproblemer. Den massive utbyggingen har skjedd i en tid med høye byggekostnader, og dette gjenspeiles i overskridelsene i barnehageforliket på 10 milliarder kroner. Det er også grunn til å anta at fokus på massiv utbygging har bidratt til at rehabilitering og renovering av eksisterende barnehager ikke har blitt prioritert. Høyre mener at det er viktigere å oppnå full barnehagedekning og god kvalitet i tilbudet, enn en lavest mulig makspris for alle. Høyre foreslår derfor å øke maksprisen med 200 kr, 100 kr ut over inflasjonsjustering. Den vil allikevel være om lag 220 kr lavere enn i 2005. Høyre foreslår også at alle kommuner skal ha en lavere makspris for familier med lav inntekt og foreslår å bevilge penger til dette over kommunaldepartementets budsjett.

Høyre mener at det er behov for mer forskning på barn i barnehage og barn med annen barneomsorg i de første leveårene. Fortsatt satsing på kontantstøtte må sees i lys av foreldres rett og frihet til å velge omsorg for sine barn og hva som er til det beste for barnet. Høyre mener et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av tiltak og tilbud, med høy kvalitet og med god ressursutnyttelse. Høyre ser et sterkt behov for å sikre at all kompetanse innen barnevernssektoren kommer ulike barn og ungdom med ulike utfordringer til gode. Høyre ser at private institusjoner og tiltak har mye å bidra med i så måte og vil sikre disse aktører likebehandling i forhold til det offentlige barnevernet. Det er også viktig at ulike fagmiljøer med ulike tilnærminger til barnevernsfeltet får utvikle seg. Høyre vil derfor at det igangsettes forskning på flere metodiske tilnærminger enn de områder som det i dag kanaliseres forskningsmidler til. Det bevilges 10 millioner kroner til slik forskning.

Det er en overrepresentasjon av barnerike familier som rammes av fattigdom. Det er derfor behov for en differensiering av barnetrygden i forhold til familier med mange barn. Høyre foreslår å øke barnetrygden for familier med fire barn eller flere med 2.000 kr per år. I fattige familier

er det viktig å styrke mulighetene for deltakelse i gode aktiviteter på fritiden. Det vil bli bevilget 10 millioner til en tilskuddsordning hvor barn og unge i særlig utsatte familier kan få dekket utgifter til kontingent ved deltakelse i fritidsaktiviteter i de frivillige organisasjonene. Det er knyttet store utfordringer til barn og unge i større bysamfunn. Høyre vil opprettholde et sterkt fokus på denne gruppen og styrker arbeidet på dette området ved å øke bevilgningen med 10 millioner. Midlene skal særlig brukes i forhold til tiltak som virker rus- og kriminalitetsforebyggende.

En offensiv kulturpolitikk

Høyre ønsker en offensiv kulturpolitikk der målet er å sikre mangfold og vekstkraft. Vi bygger vår kulturpolitikk på at kultur har en egenverdi for den enkelte av oss, og at et levende og selvstendig kulturliv er en forutsetning for et skapende samfunn og høy livskvalitet for innbyggerne. Høyre legger stor vekt på ivaretagelse og tilgjengeliggjøring av kulturarven. Derfor styrkes sentrale områder innenfor kulturbudsjettet med et samlet beløp på 30 millioner kr. Beløpet vil bli anvendt innenfor områder som nevnt nedenfor.

Høyre vil presisere betydningen av at kulturlivet finansieres fra et mangfold av kilder. Dette vil ha direkte betydning for det mangfoldet som vil vokse frem, i tillegg til at det vil minske kulturlivets avhengighet av staten. I denne sammenheng vil Høyre bidra til bedre å legge til rette for et tettere samarbeid mellom kultur og næring, blant annet gjennom en styrking av virksomheten innenfor organisasjonen "Forum for Kultur og Næringsliv". Det langsiktige målet er her å bidra til at Norge får en godt utbygget kultur og næringslivsorganisasjon.

Høyre vil styrke de instanser som ivaretar den norske kulturarven. Dette betyr en styrking av museumsfeltet, samt organisasjonene innenfor folkemusikk, folkedans, og håndverk. Høyre mener det nå er maktpåliggende å komme i gang med ivaretagelsen av de mange arkivene som finnes rundt om i landet, og vil derfor foreslå ekstra bevilgninger til dette. Høyre ønsker også en styrking av vår klassiske kulturarv. Høyre

mener det er viktig å støtte opp om jubileer og markeringer for sentrale skikkelser i norsk åndsliv og vil særlig henlede oppmerksomheten på de forestående arrangementer for Wergeland, Hamsun og Bjørnson. I tillegg satser vi på å styrke virksomheten i det frie feltet. Dette betyr en styrking av de frie gruppene innenfor teater og dans samt de frie musikkensemblene. Høyre ser også festivalene og støtteordningen for lokale konserttiltak som viktige i denne sammenheng.

Det flerkulturelle samfunn fører til at nye miljøer innen kulturområdet gror frem. Høyre mener at andre kulturelle uttrykk bidrar til et spennende mangfold, og det er derfor avsatt midler direkte til det arbeidet som gjøres i disse miljøene. Høyre vil særlig legge vekt på betydningen av å bygge på de initiativer som springer ut fra innvandrergruppene selv slik at det gis rom for å arbeide frem egne uttrykk ut fra egne premisser.

Det frivillige arbeidet rundt omkring i kommunene og i de frivillige organisasjonene er av stor betydning så vel for demokratiet og maktfordelingen i samfunnet, som for den enkelte av oss. Vi vil sikre at sektoren gis gode rammevilkår både hva angår muligheten til selv å sikre sitt økonomiske grunnlag, men også hva angår å drive mer rasjonelt og uten overflødig kontroll og byråkrati. Utfordringen er å sikre frivillig sektor sin uavhengighet fra statlig styring og finansiering.

Familie og kultur:

• Gradert barnehagepris	150 mill kr
• Forskning, familie og barnevern	20 mill kr
• Tilskudd til tiltak barn i barnehage med nedsatt funksjonsevne	10 mill kr
• Tiltak for bedre språkforståelse minoritetsspråklige barn	10 mill kr
• Tilskudd barnerike familier	36 mill kr
• Kjøp av private barnevernstjenester	70 mill kr
• Barne- og ungdomstiltak større bysamfunn	10 mill kr

• Støtteordning – kontingent i fritidsaktiviteter barn fra ressursvake hjem	10 mill kr
• Økt skattefradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner fra 12.000 til 15.000 kr	12 mill kr
• Heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 5000 kr	3,2 mill kr
• La herreløs arv gå til frivillighet	11 mill kr
• Kultursatsing, bla tiltak under:	30 mill kr.
• Landslaget for private arkiv	
• Noregs Ungdomslag – folkedanssatsingen	
• Norsk folkemusikk og dansarlag	
• Landslaget for spelemenn	
• Nordic Black, Cosmopolite, Du store verden, Samspill	
• Basisfinansiering fri scenekunst	
• Det åpne teater og Norsk dramatikkfestival	
• Rådet for folkemusikk og folkedans	
• ABM Tilskuddsordning skolebibliotek	
• Norsk Scenekunstbruk/Danse og teatersentrum	
• Nettverk for scenekunst	
• Cirka teater	
• Norsk skuespillersentrum og Norsk kulturfond	
• Innkjøpsordning for læresteder og lesesvake	
• Wergelandsfeiringen 2008	

Energi:

2.7 Høyre tar energi og miljøutfordringene på alvor ved mer fornybar energi og økt forskning

Høyre legger vekt på å føre en fremtidsrettet energipolitikk som gir en bærekraftig og sikker energiforsyning til akseptable priser. Videre vil vi prioritere forskning og utvikling for økt verdiskaping og sysselsetting i årene fremover gjennom en offensiv utnyttelse av våre naturressurser og kompetanse.

Høyre tar de globale klimautfordringene på alvor. Energiproduksjon og forbruk er globalt sett den viktigste kilden til utslipp av klimagasser. Det Internasjonale Energibyrådet (IEA) har i sitt referansescenario anslått at verdens energietterspørsel vil dobles frem mot 2030, og at fossilt brensel vil dekke om lag 80 pst. av det globale energibehovet i 2030. Det kan bety at utslippene av CO₂ vil øke med 14 mrd. tonn sammenlignet med 2004. Dette er ikke bærekraftig. Skal vi unngå en økning i de globale klimagassutslippene, samtidig som utviklingsland og nyindustrialiserte land får dekket sine økende energibehov i årene fremover, og kan løfte sin befolkning ut av fattigdom, er det nødvendig med en kraftig satsing på fornybar energi så vel som CO₂-håndtering av fossile energikilder. Høyre mener at klimautfordringen må møtes med tiltak både nasjonalt og internasjonalt.

Norge har et stort potensial for produksjon av fornybar energi. Men Høyre konstaterer også at støtteordningene for fornybar energi i Norge ikke er tilstrekkelige til å utløse mange nye prosjekter innen fornybar energi. Det vises blant annet til at 9 av 10 vindkraftprosjekter har blitt lagt til side etter at regjeringen Stoltenberg II vinteren 2006 valgte å bryte forhandlingene med Sverige om et grønt sertifikatmarked, og i stedet foreslo en nasjonal støtteordning for ny fornybar energi. Høyre vil ha en betydelig styrking av satsingen på fornybare energikilder i Norge, og foreslår å øke bevilgningene til fornybar energi med 100 mill. kroner.

Høyre foreslår videre å styrke Grunnfondet for fornybar energi med 10 mrd. kroner.

Høyre mener at forskning og utvikling av nye fornybare energikilder og CO₂-håndtering for fossile energikilder er viktige elementer for å øse klimautfordringene. Høyre har merket seg at på begge disse viktige forskningsområdene har regjeringen ikke foreslått budsjettøkning i 2007. Vi foreslår derfor å øke bevilgningen til forskningsprogrammene RENERGI (nye fornybare energikilder) og Climit (miljøvennlig gasskraftteknologi). Denne økningen i energiforskningen kommer i tillegg til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår en kraftig økning i satsingen på kunnskap, forskning og utvikling som vil komme energi- og miljøforskningen til gode.

Regjeringen Stoltenberg II har foreslått en betydelig skatteskjerpelse i kraftverks-beskatningen. Denne skatteskjerpelsen rammer blant annet småkraftverk gjennom at nedre grense for grunnrenteskatt er senket fra 5.500 kVA til 1.500 kVA. Skatteskjerpelsene kan redusere produksjonen av fornybar energi i Norge, og dermed bidra til økte klimagassutslipp. Høyre fremmer et alternativt forslag som ikke straffer investeringer i mindre kraftverk.

Under regjeringen Bondevik II ble de årlige bevilgningene over statsbudsjettet til petroleumsforskning økt fra ca 100 mill. kroner årlig til nær 400 mill. kroner. Høyre viser videre til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der regjeringen Bondevik II uttalte et ambisjonsnivå på å øke de årlige bevilgningene til petroleumsforskning til 600 mill. kroner årlig i løpet av denne stortingsperioden. Høyre mener at dette var et riktig ambisjonsnivå.

Regjeringen Stoltenberg II har dessverre ikke et like offensivt ambisjonsnivå når det gjelder petroleumsrettet forskning som regjeringen Bondevik II hadde, og har holdt slike bevilgninger omtrent uendret. Vi vil videreføre den sterke økningen i petroleumsrettet forskning og utvikling fra regjeringen Bondevik II, og foreslår en økt satsing på petroleumsrettet forskning med 50 mill kr.

Miljø:

2.8 Et konservativt ansvar å tenke miljø

Høyre legger forvalteransvaret til grunn for sin politikk. Vi har et ansvar for at kommende generasjoner får et minst like godt utgangspunkt som vi selv har fått. Vi tar derfor miljøutfordringene alvorlig, og vil prioritere tiltak som gir reell miljøforbedringer, og vil ha effektive og treffsikre miljøtiltak. Respekt for privat eiendomsrett og bruk av markedet er nødvendig for en effektiv håndtering av miljøutfordringene.

Vi styrker miljøinnsatsen vesentlig i forhold til Regjeringens forslag ved økt forskningsinnsats bl.a knyttet til klimaforskning, økt støtte til fornybar energi, økt mineraloljeavgift, økt kollektivsatsing og bedre avskrivningsregler for maskiner med påvist miljøeffekt.

Høyre viser til at mangfoldet av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Det biologiske mangfoldet er utviklet naturlig over lang tid og gjennom kulturpåvirkning. Høyre vil ta vare på det biologiske mangfoldet for kommende generasjoner, og mener at det gjøres best gjennom en kombinasjon av vern og bærekraftig bruk. Skal vi sikre det biologiske mangfoldet, må vi også sikre områdene der artene lever. Høyre viser til at nær halvparten av de 3000 artene som i dag er oppført på den nasjonale rødlisten over truede arter lever i skog. Vern av skog er derfor sentralt i arbeidet for å bevare vårt biologiske mangfold. Høyre viser til at regjeringen Bondevik II innledet et konstruktivt arbeid med berørte skogeiere gjennom frivillig vern av skog for å verne verdifull skog uten et høyt konfliktnivå. Høyre mener at dette verdifulle arbeidet bør videreføres og foreslår derfor å styrke arbeidet med nytt frivillig skogvern med 20 mill. kroner.

Høyre peker på at lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* ("gyro") er en alvorlig trussel mot villaksen i norske vassdrag. Å sikre villaksen gjennom bekjempelse av denne parasitten var et satsingsområde for regjeringen

Bondevik II. Høyre vil videreføre denne satsingen, og foreslår å øke bevilgningene til bekjempelse av "gyro" med 2 mill. kroner utover Regjeringens forslag. For å beskytte laksen mot farene fra sur nedbør foreslår Høyre dessuten å styrke bevilgningene til kalking og lokale fiskeformål med 5 mill. kroner.

Høyre mener at vern av kulturminner er avgjørende for å forstå norsk kulturarv og historie. Vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Høyre foreslår derfor å øke støtten til å ta vare på våre kulturminner med 3 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Videre foreslår Høyre å øke Kulturminnefondet med 100 mill. kroner.

Høyres forslag på Energi og miljø er:

• Økt støtte til fornybar energi	100 mill kr
• Økt forskning på fornybare energikilder	25 mill kr
• Økt forskning miljøvennlig gasskraft	25 mill kr
• Petroleumsforskning	50 mill kr
• Reduksjon av engangsavgift for flexifuel biler	100 mill kr
• Bekjempelse av Gyro	2 mill kr
• Frivillig skogvern – statlig bidrag	20 mill kr
• Kalking og lokale fiskeformål	5 mill kr
• Oljevernberedskap	25 mill kr
• Green campus	5 mill kr
• Tilskudd nasjonalparksentre	2 mill kr
• Bevaring kulturminner	3 mill kr
• Ingen skatteøkning for småkraftverk	
• Økt mineraloljeavgift – ut over regjeringens forslag	100 mill kr
• Øke avskrivingsatts for maskiner med 5 %-poeng for investeringer med påvist miljøeffekt eller økt energieffektivisering	200 mill kr
• Jernbaneinvesteringer	170 mill kr
• Kollektiv – belønningsordninger	40 mill kr

- Fornybarfondet 10 mrd kr

Justis:

2.9 Mer til politiet gir et tryggere samfunn

Trygghet i hverdagen er en forutsetning for god livskvalitet. Folk skal kunne ha tillit til at politiet griper kontant inn når kriminalitet begås. I dag opplever mange at politiet ikke kan rykke ut når de rapporterer om hendelser – det aksepterer ikke Høyre. Regjeringens forslag til politibudsjett innebærer en realnedgang for 2008. I en situasjon hvor mangelen på politifolk rundt omkring i landet er prekær, er det svært alvorlig at Regjeringen ikke er villig til å sette inn tiltak for å avhjelpe situasjonen. Høyre vil styrke politiets evne til å forebygge og avdekke alvorlig kriminalitet, og foreslår derfor å bevilge 163 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Det er viktig at en del av midlene benyttes til strakstiltak, som å ansette flere sivile i etaten for å frigjøre politifaglig kapasitet til operativ tjeneste. Høyre vil særskilt styrke politiet i Kirkenes slik at utvidet åpningstid på den norsk- russiske grensen på Storskog kan ivaretas uten at dette rammer den ordinære polititjenesten i distriktet. 40 millioner skal gå til Oslo Politidistrikt som har særlige utfordringer knyttet til gjengkriminalitet.

I dag pensjoneres mange politifolk når de er 57 år gamle. Flere vil trolig kunne stimuleres til å stå lenger i jobb dersom de tilbys fordeler i form av ekstra ferie, høyere lønn eller mindre belastende vaktordninger. Seniorene i politiet sitter på verdifull erfaring og kunnskaper som politiet vil kunne ha glede av lenger dersom man er villig til å satse aktivt på denne gruppen. Høyre vil derfor øremerke 5 millioner kroner til konkrete tiltak som fører til at flere politifolk velger å stå i tjeneste ut over vanlig pensjonsalder.

Kriminalomsorgen

Hensynet til samfunnets sikkerhet tilsier at det behov for flere soningsplasser, herunder varetektskapasitet, åpne så vel som lukkede plasser. Høyre vil ha økt fokus på innholdet i soningen. Vellykket rehabilitering innebærer at den domfelte må sikres tett oppfølging og hjelp, både under soningen og den første tiden etter løslatelsen. Slik kan vi på sikt også redusere antall arbeidsuføre.

Høyre er uenig i Regjeringens prioritering, der det settes av nærmere 40 millioner kroner til et forsøksprosjekt med elektronisk soning i hjemmet. Høyre mener dette vil være et tilbud som først og fremst vil komme de mest ressurssterke domfelte til gode. Høyre mener forsøket bør begrenses til å omfatte de yngste lovbrysterne, og bevilger 9,6 millioner kroner til dette. Høyre vil i tillegg prioritere å styrke kriminalomsorgen med 15 millioner kroner for å sikre bedre oppfølging for de som trenger det aller mest. Midlene skal gå til tiltak som bidrar til rehabilitering og tilbakeføring av straffedømte.

Høyre vil også fremheve den betydelige innsatsen private og frivillige organisasjoner gjør for å hjelpe straffedømte tilbake til samfunnet og den bistand de gir til familier i en vanskelig livssituasjon. Høyre vil styrke bevilgningene til de frivillige organisasjonene innenfor sektoren med 15 millioner kroner.

SLT-samarbeid

Høyre vil styrke barns rettslige stilling. Barn og unge er en særlig viktig gruppe, der målet er å holde de yngste unna kriminalitet og fange opp og snu dem som er i ferd med å innlede en kriminell løpebane. Samfunnets reaksjon må være rask og tydelig. Mange kommuner har med suksess adoptert SLT- modellen og etablert et forpliktende samarbeid med politiet og andre aktører i lokalmiljøet. Vi må sikre økt tverrfaglig samhandling mellom ulike etater og hjelpetjenester for barn og tydeliggjøring av ansvaret for oppfølging av barn og familier i krise. SLT-samarbeidet representerer kanskje noe av det beste forebyggende arbeidet for barn og unge i risikozonen. Høyre foreslår å bevilge 5 mill. kroner for

å stimulere samarbeids- prosjekter på kommunenivå og til å spre kunnskap om gode erfaringer og prosjekter rundt om i landet. Høyre vil også fremheve det viktige arbeidet som gjøres i Konfliktrådene, spesielt i relasjon til barn og ungdom. Høyre ønsker økt bruk av konfliktråd, også overfor lovbrutere under den kriminelle lavalder, og bevilger derfor 2 millioner kroner ekstra til Konfliktrådene på neste års budsjett.

Barnehus

Barnehus er et målrettet tiltak som skal samlokalisere ulike tjenester for barn som har vært utsatt for vold og overgrep. Det første Barnehuset er nylig åpnet i Bergen, men det har etter Høyres mening tatt altfor lang tid å få tilbudet på plass. Høyre vil gjøre ordningen med Barnehus til et landsdekkende tilbud, og er glad for at Regjeringen vil utvide dette til å dekke større deler av landet. Samtidig er det uholdbart med en situasjon der ett Barnehus, lokalisert på Hamar, skal dekke hele det sentrale østlandsområdet. Høyre bevilger derfor ytterligere 5 millioner til dette tiltaket til etablering av et sjette Barnehus, som skal lokaliseres i Oslo-området. Høyre bevilger i tillegg 1 million til Stine Sofie stiftelsens arbeid for å styrke arbeidet for barns rettssikkerhet.

Identifisering av ofre for internettrelaterte overgrep

Barn verden over utsettes hver dag for grufulle overgrep, der dokumentasjon på disse blir spredt gjennom internett. Svært få av disse barna blir identifisert slik at de kan hjelpes ut av misbruket - selv om overgriperne og de som sprer materialet i mange tilfeller får sin straff. Identifiseringsarbeidet av disse barna er svært vanskelig, og krever tett internasjonalt politisamarbeid. Høyre er kjent med at gruppen som jobber med Internett-relaterte overgrep og menneskehandel på Kripos er blant de fremste ekspertene i verden og godt rustet for identifiseringsarbeidet. Høyre vil øremerke 5 millioner til å styrke identifisering av ofre.

Justis – oppsummering forslag:

• Politiet, inklusiv Oslo politidistrikt og POD	163 mill kr
• Barnas hus i Oslo	5 mill kr
• Kriminalomsorgen – økt innsats tilbakeføringsfasen	15 mill kr
• Støttesenter fornærmede og SLT-tiltak i kommunene	18 mill kr
• Konfliktråd – innføring av stormøtemetoden	2 mill kr

Utenriks:***2.10 Både bistand og handel er viktige bidrag***

Høyre vil øke bevilgningene til bistand med nær 1 milliard kroner i forhold til Statsbudsjettet for 2007. I forhold til regjeringens fremlagte budsjettforslag for 2008 er det en reduksjon på 558 millioner kroner. Høyre mener et høyt bistandsnivå fra de rike landene er nødvendig for å kunne nå FN's tusenårsmål. Samtidig foreslår Høyre å fjerne toll for u-land som eksporterer varer til Norge slik at de får et bedre grunnlag for å utvikle sin økonomi. Å bedre utviklingslandenes muligheter til å delta i den globale økonomien er en forutsetning for å bringe mennesker ut av fattigdom på varig basis.

Høyre er kritisk til at Regjeringen svekker konsentrasjonen av utviklingshjelpen på både tema og samarbeidsland. Dette er uheldig i lys av det økte behovet for effektivisering og evaluering av bistanden.

Regjeringen foreslår å fjerne toll for lavinntektsland med mindre enn 75 mill. innbyggere. Dette medfører at tollfrihet vil omfatte 14 nye land – i tillegg til de minst utviklede landene (MUL). Høyre vil inkludere lavinntektsland med mer enn 75 mill innbyggere i ordningen. India, Pakistan, Nigeria og Vietnam innrømmes dermed tollfrihet.

Høyre vil styrke norsk utenrikspolitisk forskning. Regjeringen øker bevilgningene til bistandsrelatert forskning. Høyre ønsker at forskning knyttet til andre utenrikspolitiske prioriteringer også skal tilgodeses. Norge trenger mer forskning knyttet til utviklingen i Russland, Kina og Sentral-Asia. I tillegg vil Høyre opprette et forskningsfond i regi av Arktisk Råd. Fondet kan danne grunnlag for styrket forskningssamarbeid i nord. Forholdet til Russland er av stor betydning for Norge. Ressursforvaltning, beredskap, klima- og miljøtiltak samt menneskerettigheter og demokrati er områder som må prioriteres høyt. Høyre øker støtten til tiltak som kan styrke det sivile samfunn i Russland.

Høyre har en grunnleggende positiv holdning til globaliseringen og internasjonalt samarbeid innenfor alle arenaer der vi får innpass. En aktiv norsk utenrikspolitikk forutsetter derfor fortsatt høy fagkompetanse i utenrikstjenesten, en moderne og fleksibel organisasjon og klare prioriteringer.

Høyres forslag er:

- Øke bistanden med nær 1 mrd i forhold til budsjettet for 2007 til samlet bistand på drøyt 21,7 mrd som tilsvarer 0,95 % av BNI.
- Fjerne toll for u-land på DAC listen som eksporterer varer til Norge slik at de får et bedre grunnlag for å utvikle sin økonomi 75 mill kr
- Styrket satsing på utenrikspolitisk og arktisk forskning: 20 mill kr
- Tiltak for å støtte sivilt samfunn i Russland: 10 mill kr

Forsvar:

2.11 Forsvaret må styrkes

Regjeringens budsjettforslag legger opp til et forsvarsbudsjett med en utgiftsramme på drøyt ca 31,5 mrd kroner, hvilket innebærer et reelt kutt på 172,5 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2007. Det er andre år på rad at regjeringen foreslår reelle kutt i bevilgningene til forsvaret. Høyre vil øke bevilgningene til forsvaret med 550 mill kr i 2008.

Regjeringens manglende vilje til å prioritere de nødvendige midler til Forsvaret og manglende evne til å gjennomføre Stortingets forutsetninger for omleggingen av Forsvaret, videreført gjennom det foreslåtte budsjettkuttet, vil innebære at ubalansen mellom Forsvarets ressurser og oppgaver fortsetter å vokse. Vi anser at det åpenbare resultatet er at moderniseringen av Forsvaret forsinkes – noe Regjeringen selv viser til i St.prp. nr. 1. Dette er et meget uheldig signal ved inngangen til ny Langtidsplanperiode.

Satsing på forsvaret:

Øke budsjetttrammen med 550 mill. kr utover regjeringens forslag.

Næringsliv:

2.12 Verdiskaping er grunnlaget for all velferd

Næringspolitikken

Høyre mener at en fremtidsrettet næringspolitikk som legger til rette for vekst er den beste garantien for å oppnå felles velferd. Næringspolitikken må stimulere til omstilling og den må tilby konkurransedyktige

rammebetingelser med våre naboland. Økt satsing på forskning og utvikling, bedre infrastruktur, styrking av forenklingsarbeidet og gode handelsavtaler er sentrale elementer sammen med konkurransedyktige skattebetingelser for å oppnå økt vekst. I budsjettet for 2008 legger Høyre frem en rekke forslag som vil legge et godt grunnlag for nye arbeidsplasser og fortsatt god vekst i økonomien.

Høyres næringspolitikk sikrer vekst og velferd:

• Økt forskningsinnsats inklusiv næringsrettet FOU:	709 mill kr
• Infrastruktur (veibygging og kollektivsatsing):	520 mill kr
• Reiseliv:	30 mill kr
• Lavere formueskatt på privat kapital investert i norske bedrifter. Gå imot regjeringens forslag om redusert aksjerabatt	560 mill kr
• Øke avskrivingsats for maskiner med 5 %-poeng for investeringer med påvist miljøeffekt eller økt energieffektivisering	200 mill kr
• NOX, fiskebåt og cruise, fritak for avgift	120 mill kr
• Ikke økt trygdeavgift for selvstendig næringsdrivende	95 mill kr
• Forbedrede overgangsregler for rederiene	600 mill kr
• Konkurransetilsynet	5 mill kr
• 31 forslag som øker arbeidstilbudet, jf kap 1.2.	

Høyre mener at regjeringen svekker verdiskapingen og arbeidsplassene når den også neste år øker skatten på privat kapital som investeres i norske bedrifter. Forslaget om å fjerne den såkalte aksjerabatten rammer familieeide og privat eide bedrifter. Regjeringen gjør svært lite for å bedre tilgangen på arbeidskraft. Mangelen på arbeidskraft bremser veksten og presser opp bedriftenes kostnader. I sitt alternative budsjett fremmer derfor Høyre en rekke forslag som vil øke arbeidstilbudet både gjennom å gjøre det mer lønnsomt å arbeide, gjennom å hjelpe mennesker som

helt eller delvis er trygdet tilbake til arbeidslivet og gjennom å øke muligheten for arbeidsinnvandring.

Reiselivsnæringen er en stor og viktig næring, og bidrar med mange fremtidsrettede arbeidsplasser over hele landet. Reiseliv er en global bransje som er i sterk vekst. For at Norge skal få sin del av veksten er det viktig at vi er synlige i utlandet. Høyre ønsker å videreføre veksten ved å øke profileringen av Norge til 245 mill. kroner, som er 30 mill. kroner høyere enn Regjeringens forslag. 5 mill. kroner av økningen skal øremerkes Nordområdene. Høyre viser til at NOx-avgiften rammer turistnæringen fordi cruiseskipene unngår norske havner for å slippe avgiften. Av hensyn til turistnæringen foreslår derfor Høyre å frita cruisenæringen for avgiften første halvår i påvente av at Regjeringen i samarbeid med næringene skal finne en løsning.

Forsknings- og utviklingskontrakter i regi av Innovasjon Norge er viktige bidrag for å øke forskningen i bedriftene. Høyre er sterkt kritisk til Regjeringens "hvileskjær" på forskning og foreslår å øke bevilgningene til forsknings- og utviklingskontrakter med 75 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Den økte bevilgningen skal blant annet gå til å styrke utviklingsarbeidet innen miljøteknologi og maritim sektor. Dette kommer i tillegg til at Høyre i sitt alternative budsjett øker forskningsinnsatsen betydelig både over Energidepartementets og kunnskapsdepartementets budsjetter.

Skipsfart

Norsk sjøfartsnæring er global og konkurranseutsatt. Norge må ha konkurransedyktige rammebetingelser for å ha en norsk sjøfartsnæring i fremtiden. Regjeringens forslag til overgangsordning til nytt skattesystem omtales annet sted i innstillingen. Høyre er tilfreds med at det foreslås et nytt og mer konkurransedyktig skattesystem for norske rederier, men er meget kritisk til overgangsordningen som Regjeringen har foreslått. Norske sjøfolk er en betydelig ressurs for sine rederier og en meget viktig ressurs som styrker tilhørigheten for maritime bedrifter til Norge. Høyre mener derfor det er viktig å ha ordninger som stimulerer rederier til å ha

norske sjøfolk i nøkkelstillinger. Dette er med på å videreutvikle den maritime kompetansen. Kompetansemodellen er en modell som gir støtte til maritimt utdannet mannskap i nøkkelstillinger som innebærer at alt mannskap i offshoreflåten som er flagget i NOR er omfattet av modellen. Høyre vil erstatte dagens nettolønnsordning og refusjonsordning som er mindre treffsikker på å sikre maritim kompetanse med Kompetansemodellen som krever en bevilgning som er 317 mill. kroner lavere enn Regjeringens forslag. Det er i all hovedsak ikke maritimt personell på utenlandsfergene som er utelatt fra Kompetansemodellen i forhold til nettolønnsordningen.

Konkurransopolitikk

Høyre viser til at Regjeringen på politisk og faglig grunnlag har valgt å sette tilside Konkurransetilsynets faglige vurderinger om inngrep i enkeltsaker. Regjeringen har satt andre hensyn enn konkurranse og forbrukernes beste først. Høyre er meget kritisk til Regjeringens overkjøring av Konkurransetilsynet. Klagenemda for offentlige anskaffelser (KOFA), som er lokalisert sammen med Konkurransetilsynet, behandler klager om brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Høyre mener at sekretariatet til KOFA må styrkes for å kunne få ned restansene og fylle sine oppgaver med å ilegge gebyrer ved direkte ulovlige anskaffelser. Selv om saksbehandlingstiden har blitt redusert den siste tiden er målsettingene langt fra nådd, og Høyre mener en permanent høyere bevilgning må til for at KOFA skal være i stand til å fylle sine oppgaver. Et sterkt og selvstendig konkurransetilsyn er viktig for å føre kontroll med konkurranseforholdene i norsk økonomi. Høyre ønsker å øke bevilgningen til hhv. Konkurransetilsynet og KOFA utover Regjeringens forslag med 5 mill. kroner og 3 mill. kroner.

Nordområdesatsing

Nordområdene representerer store muligheter for Norge. På grunn av sin ressursrikdom og i tillegg flere uavklarte folkerettslige forhold er området av stor strategisk betydning. Stortingsmelding nr. 30 (2004-2005) om nordområdene, som sentrum/Høyre-regjeringen fremla våren 2005, som fikk bred tilslutning i Stortinget, ligger til grunn også for den rødgrønne

regjeringens nordområdepolitikk. Det økte fokus på nordområdene, og den økte aktiviteten, har skapt økt optimisme i den nordlige landsdelen. Barentshavet og Barentsregionen byr på både utfordringer og muligheter innen fiskeri, miljø, olje, gass, helse, transport, så vel som demokrati og menneskerettigheter. Høyre ønsker en sterkere satsing på næringsutvikling, forskning, forvaltning, forsvar og beredskap i nordområdene og fremmer derfor forslag om følgende satsing ut over regjeringens forslag.

Nordområdene:

Sivilt samarbeid med Russland	10 mill kr
Forskning Arktisk	5 mill kr
Maritim arktisk kompetanse UiTØ	5 mill kr
Forvaltningsplanen (Mareno)	5 mill kr
Forskningsprogram Energi – klima	10 mill kr
Reiseliv Nord-Norge	5 mill kr
Oljevernberedskap	25 mill kr
Økt satsing på forsvaret	
Fritak for NOx-avgift for fiskeri og cruise	
• Økt fiskefradrag fra 80.000 til 150.000 kr	

Fiskeripolitikken

Norsk fiskerinæring har de seneste årene oppnådd lønnsomhet og har kunnet gjøre nødvendige nyinvesteringer som følge av en politikk som har stimulert til økt lønnsomhet. Flåteleddet har gjennom ulike struktureringsordninger fått muligheten til å øke kvotegrunnlaget per båt. Dette er en politikk det har vært bred politisk støtte til de siste 25 år. Norsk fiskerinæring har siden valget i 2005 blitt påført en rekke tiltak og reguleringer som alene, og ikke minst i sum bidrar til å svekke lønnsomheten. 2006 var et rekordår for Norsk sjømatnæring målt i eksportverdi, og det var første året at eksportverdien av oppdrett var høyere enn verdien på villfanget fisk. Høyre vil understreke viktigheten av å legge tilrette for lønnsomhet i alle ledd i sjømatnæringene og at

norske myndigheter sikrer stabil og forutsigbar markedsadgang for norsk sjømat.

Høyre merker seg de betydelige utfordringene fiskerinæringen har med å rekruttere fiskere som følge av stor etterspørsel fra blant annet offshorenæringen. Regjeringens systematiske svekkelse av lønnsomheten i fiskerinæringen gjennom blant annet NO_x-avgift, strukturfrys, distriktskvoter, skjerpede leveringsforpliktelser har ytterligere økt disse problemene. Offshorenæringen har høy lønnsomhet, høy vekst og full nettolønn til samtlige sjøfolk. Høyre mener fiskerfradraget som sist ble økt til 80.000 kroner under Regjeringen Bondevik-II må økes til 150.000 kroner for å kompensere for rekrutteringsproblemene som fiskeflåten opplever som følge av en styrket nettolønnsordning og et meget stramt arbeidsmarked.

NO_x usikkerhet

Høyre er sterkt kritisk til at Regjeringen ikke har fulgt opp sine løfter fra desember 2006 om å gå i dialog med næringene som er rammet av NO_x-avgiften, med tanke på å få på plass miljøfond eller en forpliktende miljøavtale. Måten avgiften kreves inn på i dag gir tilnærmet ingen miljøeffekt og fører til lengre transport ved at råstoffet leveres i utenlandske havner. Dette taper både miljøet og norske industribedrifter på. Høyre viser til eget forslag om å gi fritak til og med første halvår for fiskeri- og cruisenæringene som rammes hardest av Regjeringens symbolavgift. Hvis ikke Regjeringen har klart å få på plass en avtale innen Revidert nasjonalbudsjett 2008 vil Høyre på nytt vurdere å gi fritak videre.

Havbrukspolitikken

Høyre ønsker større frihet og mer produksjon i oppdrettsnæringen. Norsk sjømat er en av våre største eksportartikler og en betydelig distriktsnæring. På grunn av streng norsk regulering av produksjonen og turbulente handelsforhold både med USA, EU og Russland har norsk oppdrettsnæring lavere markedsandeler enn vi kunne hatt, og får ikke ta stor nok del i veksten internasjonalt. Markedsadgang for norsk sjømat er

et omfattende arbeid som tar tid og som må prioriteres høyt. Særnorske reguleringer må ikke være innrettet slik at vi sakker akterut som en av verdens ledende sjømatnasjoner. Høyre mener at norskekysten skal få ta del i veksten i oppdrettsnæringen og mener det må lyses ut 20 nye oppdrettskonsesjoner a 5 mill. kroner. Det vil gi en produksjonsøkning på omlag 2 %. Konsesjonene skal fordeles etter en runde med prekvalifisering av potensielle kjøpere og fordeles ved loddtrekning.

Landbrukspolitikken

Høyre ønsker en fremtidsrettet landbruksnæring over hele landet. Det kan vi oppnå gjennom omstilling og nytenking. Utfordringene ved at globale handelsforhold er i endring kan brukes til å gjøre norsk jordbruk mer robust og konkurransedyktig med våre naboland. Høyre mener jordbrukspolitikken må bli mer fremtidsrettet og viser til Dokument 8:79 (2006 -2007) om en fremtidsrettet jordbrukspolitikk fremmet av Torbjørn Hansen, Petter Løvik, Gunnar Gundersen og Ivar Kristiansen. Hovedelementene i forslaget er at norske bønder i større grad skal være selvstendig næringsdrivende med muligheter for fremtidsrettet satsing, lønnsom drift og reell eiendomsrett til verdiene på det enkelte bruk. Dagens overregulerte støttesystem koster mye og gir lav lønnsomhet for bøndene, og likevel rask nedgang i bruk og årsverk. Nedgangen i sysselsettingen i jordbruket gjør at det er viktig å satse på andre virkemidler som stimulerer til bosetting i distriktene. Reiselivsnæringene er i sterk vekst og vil kunne skape ny næring i kjølvannet av strukturrasjonaliseringen i jordbruket. Nytenkning på andre områder har også potensial til å stimulere til ny næring. Virkemidler som stimulerer til dette er blant annet penger til markedsføring av Norge som turistmål, høyere avskrivningssatser for miljøinvesteringer i industrien, satsing på forskning i små og mellomstore bedrifter gjennom blant annet SkatteFUNN, veibygging og satsing på økt kraftproduksjon.

Høyre mener det er realistisk og nødvendig å gradvis redusere overføringsnivået til jordbruket. Dette må gjøres samtidig som man fjerner reguleringer som i dag legger hindringer på de i næringen som ønsker å satse. Det er også viktig å frigjøre budsjettmidler til andre

formål som sikrer økt verdiskaping og vekst i økonomien. Høyre reduserer bevilgningene til landbruksbyråkratiet med 30 mill. kroner.

En stor del av jordbruksavtalen er rene bygdepolitiske tiltak som ikke spesifikt er øremerket jordbruket. Høyre foreslår derfor å redusere bevilgningene til Landbrukets utviklingsfond med 330 mill. kroner. Reduksjonen i de direkte overføringene til jordbruksnæringen er på 1,5 mrd. kroner. Høyre mener det er en realistisk reduksjon i overføringene, hvis man ser det i sammenheng med støtten som ytes direkte og indirekte til jordbruket på ca. 19 mrd. kroner.

Åknes-prosjektet i området rundt Geirangerfjorden handler om et enormt fjellparti som kan rase ut i fjorden. Det viktige sikringsarbeidet ble igangsatt av Bondevik II-regjeringen og er ikke fulgt tilstrekkelig opp av Regjeringen. Høyre mener regjeringen bevisst har trenert det videre arbeidet med å få varslingsystemet på plass, og at det umiddelbart må tilføres økonomiske midler til døgnekontinuerlig overvåking. Høyre foreslår at det bevilges 16 mill. kroner til dette.

Skatt og avgifter:

2.13 Skatte- og avgiftslettelser som gjør at det lønner seg å jobbe!

Målet for Høyres skattepolitikk er at det skal:

- Lønne seg å jobbe - derfor øker vi minstefradragene for vanlige lønnsinntekter
- Lønne seg å spare - derfor fremmer vi flere forslag som premierer sparing
- Lønne seg å investere - derfor senker vi skatten på investeringer i norske arbeidsplasser

Det er fortsatt god vekst i norsk økonomi og en betydelig økning i skatteinntektene til både kommunene og staten. I regjering fikk Høyre gjennom vekstfremmende skatte- og avgiftslettelser for bedriftene og arbeidstakerne på til sammen 24 mrd kroner. I kombinasjon med en ansvarlig økonomisk politikk bidro skattelettelsene til å få fart i økonomien. Veksten har gitt rom for å øke velferden. Tilgangen på arbeidskraft er nå det største problemet i forhold til å få de gode tider til å fortsette.

Stoltenberg II regjeringen øker også i 2008-budsjettet skatten på sparing og på eierskap i næringslivet. Dessuten gjøres det lite for å stimulere flere til å komme i arbeid. Høyre fremmer forslag til skatte- og avgiftslettelser som vil øke vekstevnen i økonomien bl.a. gjennom å stimulere til arbeid. Det innebærer en videreføring den skatte- og avgiftspolitikken som la grunnlaget for de gode tidene.

Høyres alternative budsjett innebærer skatte- og avgiftsreduksjoner netto på **om lag 4,5 mrd. kr påløpt og om lag 2,4 mrd. kr bokført i forhold til regjeringens forslag**. Skatte- og avgiftsreduksjonene har som mål å øke tilgangen på arbeidskraft gjennom lavere inntektsbeskatning på vanlige lønnsinntekter, øke spareviljen ved å øke sparebeløpet i den nye IPS-ordningen til 40.000 kr, og gjøre den gunstigere skattemessig. Videre vil Høyre gjeninnføre ordningen med individuell livrente og øke grensene for Boligsparing for ungdom (BSU).

Regjeringen straffer privat eierskap, og øker det statlige eierskapet. Igjen øker regjeringen den særnorske skatten på privat eierskap i norske arbeidsplasser. Samtidig vil regjeringen opprette et statlig fond for å bidra med kapital til næringslivet. Det er helt feil vei å gå når regjeringen straffer privat eierskap og stimulerer statlig eierskap. Høyres skattereduksjoner vil bedre betingelsene for eierskap gjennom å reversere økningen av verdiansettelsene på aksjer og aksjefond, etter at regjeringen nå fullstendig har fjernet den såkalte "aksjerabatten". Videre vil Høyre stimulere norsk eierskap og næringsliv, og sikre arbeidsplasser gjennom bedre forslag til ny rederibeskatning, økt fiskerfradrag, ved å gå imot økt trygdeavgift for næringsinntekt, ved å øke avskrivningssatser for maskiner med forbedret miljøeffekt, ved å fritta fiskeflåten og cruiseskip fra NOX-avgift, ved å øke mulighetene for aksjekjøp i egen bedrift og ved å redusere tollsatser.

Høyre prioriterer lavere skatt for å stimulere til arbeid!

Høyre øker minstefradraget med 2500 kroner for alle med lønnsinntekt for å gjøre det mer lønnsomt å jobbe og øke tilgangen på arbeidskraft.

Samfunnet trenger kompetansen og arbeidskraften til dem som har passert 62 år. Alt for mange går av med AFP. Høyre er overbevist om at flere vil stå noen år lenger i jobb dersom de får mer igjen for å arbeide. Høyre foreslår derfor et direkte skattefradrag på 6.000 kroner for alle fra 62-67 år som er i jobb. I tillegg foreslår Høyre at personer mellom 67 og 70 år kan beholde pensjonen uansett hvor mye de vil arbeide ved siden av. Dette innebærer en samlet skattereduksjon på 1,4 milliarder, og tilsier en satsing for å gjøre det mer lønnsomt å jobbe på mer enn 1,6 milliarder.

Sparing og formuesskatt

Høyre mener regjeringen går i gal retning når de konsekvent fjerner eller reduserer stimulanser til sparing i hvert eneste budsjett. Dette er også et galt signal i en tid hvor økt sparing kunne bidratt til å dempe presset i økonomien og dermed også presset på renten. Sparing er viktig fordi det bidrar til at flere tar ansvar for eget liv og egen fremtid og sikrer frihet til å gjøre flere egne valg. Høyre vil derfor gjøre den nye IPS-ordningen gunstigere og gjeninnføre ordningen med individuell livrente. For å gjenreise og stimulere spareviljen blant unge foreslår

Høyre en betydelig økning av BSU-ordningen hvor det årlige sparebeløp økes til 20.000 kr. og det maksimale sparebeløp dobles fra 100.000 til 200.000 kroner.

Høyre går også imot forslaget om at all aksjerabatt på aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis nå fjernes. Opp mot 1,5 mill. nordmenn sparer på denne måten, ikke minst gjennom eierskap i sine egne bedrifter. Regjeringens forslag er derfor både et anslag mot sparing, men også mot privat eierskap i særlig små og mellomstore bedrifter. Samlet foreslår Høyre i sitt alternative budsjett en reduksjon på 1.170 mill. kroner i formuesskatten.

Nye skatteangrep på folks boliger

I regjering fjernet Høyre fordelsbeskatningen på bolig og fritidsbolig. De rødgrønne partiene foretar nå en årvisst økning i beskatningen av boliger og hytter. Regjeringen har åpnet for økt bruk av eiendomsskatt og øker formuesbeskatningen av bolig og hytter. I 2006 økte regjeringen ligningstakstene med 25 pst og for 2007 med ytterligere 10 pst. For 2008 vris skatteskruen til med ytterligere 10 pst i ligningstakstene. Det betyr at likningstakstene samlet er økt med 51,3 pst siden regjeringsskiftet – og at boligeierne nå betaler nesten 1,5 mrd kroner mer i formueskatt på egen bolig. Eiendomsskatten kommer i tillegg. Høyre går imot en slik økning i ligningstakster noe som ville bety en skattereduksjon på 265 mill. kroner for norske boligeiere i 2008. Høyre går også imot å innføre skatteplikt på kortvarig utleie av egen bolig, noe som kun vil medføre økt byråkrati for samfunn og skattyterne. Høyre vil også gå imot forslaget om å beskatte fri bolig i utlandet for offentlig ansatte og mener at denne ulovfestede ordningen kan gjøres gjeldende for både offentlige og privat ansatte.

Samlet innebærer Høyres forslag om forbedringer i beskatningen for sparing og formue en skattereduksjon på over 1,4 mrd. kroner.

Lavere skatter og avgifter for eierskap og næringsliv

Høyres foreslåtte reduksjon i ligningstakster for aksjer er særlig viktig for mindre bedrifter.

Høyre foreslår også i sitt alternative budsjett å øke avskrivningssatsen på maskiner med

miljøeffekt med 5 pst opp til 25 pst. Norsk næringsliv har svært gode tider nå. Det er derfor viktig å stimulere til nye investeringer som kan øke konkurransekraften slik at de gode tider kan vare lengst mulig for flest mulig. Dette utgjør en skattelettelse for bedriftene på 200 millioner og er særlig viktig for mindre og nye virksomheter som ofte bygges opp i en høykonjunktur som nå. Høyre vil også fjerne NOX avgiften for fiskeflåten og cruisefarten som er de to områder som rammes hardest av denne avgiften. Høyre vil forbedre de foreslåtte overgangsregler for rederiene i sitt alternative budsjett og avsetter 600 millioner til en forbedret ordning.

Høyre mener at de ansattes eierskap er av stor betydning for bedrifters utvikling og foreslår derfor å tredoble fribeløpet ved kjøp av aksjer i egen bedrift.

I en tid hvor mangelen på arbeidskraft begynner å bli prekær er det viktig at flest mulig kommer raskest mulig tilbake i jobb, og vi vil derfor gjeninnføre skattefritak for fordelten av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter.

Høyre vil også gå imot regjeringens forslag om å øke trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende.

SkatteFunn-ordningen har vist seg å være en god og ubyråkratisk ordning som bidrar til økt forskning og utvikling på bedriftsnivå særlig i mindre bedrifter. Høyre vil derfor foreslå at Regjeringens endring av timesatser og totale rammer fra inneværende budsjett blir reversert.

Lavere bilavgifter

Høyre støtter regjeringens intensjoner om en omlegging av bilavgiftene i en mer miljøvennlig retning. Høyre vil imidlertid gå lenger i å stimulere til kjøp av miljøvennlige biler og foreslår derfor en ytterligere reduksjon i avgiften på flexifuel-biler (bioetanol) med 20.000 kr pr bil som gir en anslått avgiftslette på 100 mill kroner i 2008.

Reduksjoner i arveavgiften

De høye bolig- og eiendomsprisene tvinger mange familier til å selge barndomshjem og fritidsbolig ved generasjonsskifte fordi arveavgiften blir for høy. Høyre foreslår derfor nå en ordning med betinget arveavgiftsfritak, slik at den som arver en boligeiendom eller en fritidsbolig og selv tar denne i bruk, slipper å betale arveavgift. Arveavgiften skal først komme til betaling dersom eiendommen selges.

Høyre går inn for at reglene om arveavgift ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter lettes ytterligere til betinget avgiftsfrihet ved arv og gave av næringsvirksomhet. I regjering fikk Høyre innført en bestemmelse om rentefri avdragsordning, nå fremmer vi forslag om at den utvides til fullstendig avgiftsfrihet på visse vilkår.

Hovedvilkåret i forslaget er at arving eller mottaker må fortsette eierskapet i den familieeide bedrift i minst 10 år. Avgiften reduseres 10 pst for hvert år.

Andre skatte- og avgiftsreduksjoner

Handel kombinert med målrettet bistand er de beste midlene til å løfte land og mennesker ut av fattigdommen. Høyre foreslår ved dette budsjettet en reduksjon i tollsatser på 70 mill., innrettet mot å fjerne tollsatser for u-land på DAC-listen også for land over 75 mill. innbyggere. Dette vil være et viktig skritt for at u-land i tillegg til de aller fattigste kan handle med Norge helt uten tollsatser.

Mindre byråkrati i skatteordninger

Svalbardbeskatning:

Regjeringen har nå endelig gjort retrett tilbake til lønnstrekkordningen for Svalbard, men ikke fullt ut, ved at inntekter over et visst nivå beskattes høyere. Dette medfører et betydelig økt byråkrati på Svalbard med ordningen. Høyre vil gjeninnføre trekkordningen på 8 pst for Svalbard fullt ut slik den var med virkning fra 1/1-2008.

Skattefritt arbeid i hjemmet:

Fribeløpet for skattefritt arbeid i hjemmet foreslås økt til 5.000 kr. Det er 3.000 kr. mer enn regjeringens forslag og vil forhindre unødvendig byråkrati for svært mange.

Grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner: Høyre vil heve grensen for lønnsoppgaveplikt til 5.000 kroner.

*Høyres forslag er:**Reversering av regjeringens skatte- og avgiftsøkninger, mill. kroner:*

	<i>Påløpt</i>	<i>Bokført</i>
Ikke øke ligningsverdi av boliger mv med 10 pst. i formuesskatten, som foreslått av Regjeringen	-330	-265
Ikke øke verdsettelse av aksjer, grunnfondsbevis mv med 15 pst. i formuesskatten, som foreslått av Regjeringen	-700	-560
Individuelle livrenteavtaler, gjeninnføre slik de var før 2007, virkning i formuesskatt	-100	-80
Gå mot skjerping av 80-pst. regel i formuesskatten	-40	-32
Gå mot økt trygdeavgift næringsinntekt	-120	-95
IPS – individuell privat pensjonssparing, øke skattebeløp til 40.000 kr	-170	0
Ikke skatteøkning for småkraftverk	0	0
NOX, fiskebåt og cruise, fritak for avgift	-120	-120
Bedre overgangsordning i rederibeskatningen	-600	-600
Ikke skatt på fri tjenestebolig i utland	-20	-17
Ikke skatt på tidsavgrenset utleiebolig	-55	-44
Forskningsinstitusjoner, fritak formues- og inntektsskatt	-30	-30

Nye skatte- og avgiftsforslag fra Høyre, mill. kroner:

	<i>Påløpt</i>	<i>Bokført</i>
Øke minstefradraget med 2500 kr for lønnsinntekt	-1410	-1140
Direkte skattefradrag på 6000 kr i inntekt for alle mellom 62-67 år som jobber	-338	-275
Betinget fritak i arveavgiften ved arv av hus og fritidseiendom til egne barn/nær familie	-870	-260
Arveavgiften på bolig og fritidseiendom kan betales over 7 år		0
Arveavgiften ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter: Arveavgiftsavskrivelse over 10 år	-190	-55
Økt skattefradragsbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner fra 12.000 til 15.000 kr	-20	-15
Øke avskrivingsats for maskiner med 5 prosentpoeng for investeringer med påvist	-688	-200
Svalbardskatt, gjeninnføre lønnstrekkordningen på 8 pst.	-2	-1
Triple fribeløp ved aksjekjøp i egen bedrift, til 4500 kr.	-40	-32
Flexifuel biler, reduksjon i engangsavgift med nye 20.000 kr	-100	-100
Heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige org til 5000 kr	-4	-3,2
Fjerne tollsatser for u-land på DAC liste, også for land med over 75 mill innbyggere	-75	-70
Utvide fribeløpet i helt skattefrie arbeid i hjemmet til 5.000 kr, dvs 3.000 kr mer enn i dag	-15	-12
BSU: Maksimalt BSU-sparebeløp doubles, fra 100.000 til 200.000 kr og det årlig sparebeløpet	-105	-90
Gjeninnføre skattefritak for fordelingen av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer	-25	-20

arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter		
SkatteFunn, øke beløp	-120	0
SkatteFunn, øke timesats	-150	0
Fiskerfradraget økes fra 80.000 til 150.000 kr	-75	-60
Fjerne sjokoladeavgiften, verbal forslag ifm. Særavgiftsutvalget		0

HØYRES SAMLEDE FINANSPOLITISKE OPPLEGG:

<i>ØKTE UTGIFTER INKLUDERT SKATTEREDUKSJONER</i>	<i>8.458 MILL. KR</i>
<i>FORSLAG TIL INNDEKNING</i>	<i>10.058 MILL. KR</i>
<i>= REDUSERT BRUK AV PENGER FRA PENSJONSFONDET</i>	<i>- 1.600 MILL. KR</i>

3 INNDEKNINGSFORSLAG I ALTERNATIVT BUDSJETT

Under gis en oversikt over inndekningsforslagene i Høyres alternative budsjett for 2008. Beløpene som er oppgitt er brutto inndekningsforslag på det enkelte punkt og med virkning i 2008.

3.1 Reduserte utgifter – sum 6 476 mill. kr

Reduksjon i pris- og direktetilskudd i landbruksavtalen – 1 500 mill. kr

Jordbrukspolitikken må bli mer fremtidsrettet. Høyre vil at norske bønder i større grad skal være selvstendig næringsdrivende med muligheter for fremtidsrettet satsing, lønnsom drift og reell eiendomsrett til verdiene på det enkelte bruk. Dagens overregulerte støttesystem koster mye og gir lav lønnsomhet for bøndene og likevel rask nedgang i bruk og årsverk. Høyre vil deregulere, avbyråkratisere, forenkle og redusere det totale støttenivå. Betydelige restriksjoner på eiendomsomsetning i landbruket gjør at omstillingen blir mer smertefull for de som velger å forlate næringen og øker samtidig risikoen for bønder som vil investere for fremtiden.

Høyre mener det er realistisk og nødvendig å gradvis redusere overføringsnivået til jordbruket. Dette må gjøres samtidig som man fjerner reguleringer som i dag legger hindringer på de i næringen som ønsker å satse. Det er også viktig å frigjøre budsjettmidler til andre formål som sikrer økt verdiskaping og vekst i økonomien og i distriktene. Høyre foreslår derfor en reduksjon i pristilskuddet til bøndene på 350 mill. kr. Direktetilskuddet til jordbruket foreslås redusert med 1,15 mrd. kr. Det totale støttenivået som ytes, direkte og indirekte, til jordbruket er på ca. 19 mrd. kr. I den sammenheng mener Høyre de foreslåtte reduksjoner både er realistiske og gjennomførbare.

Statlig administrasjon – 612 mill. kr

Høyre vil effektivisere driften av statlig administrasjon i departementer og underliggende etater. Høyre foreslår derfor at de fleste departementer og underliggende etater får videreført sitt bevilgningsnivå nominelt eller får redusert nominell vekst. For enkelte prioriterte instanser blir bevilgningen foreslått styrket. Høyre foreslår bl.a reduserte bevilgninger til Fylkesmennene samtidig som Høyre vil begrense fylkesmannens oppgaver. Høyre vil at fylkesmennene skal konsentrere sin virksomhet om lovlighetskontroll, tilsyn og beredskapsarbeid. Det er bygget opp 6 nasjonale statlige tilsyn og direktorat som ivaretar de fleste av Fylkesmennenes tradisjonelle rådgiving og rettleidnings oppgaver ovenfor lokale myndigheter. Det er i dag er for mye dobbeltarbeid mellom statlige direktorat, fylkesmannsembetene, fylkeskommunene og kommunene. En kombinasjon av reduksjon av oppgaver og bedre utnyttelse av ressursene gir grunnlag for å redusere bevilgningene

Bistand/utenriks – 558 mill. kr

Høyre vil øke bevilgningene til bistand med nær 1 milliard kroner i forhold til Statsbudsjettet for 2007 og foreslår å bevilge totalt ca 21,7 milliarder kroner til internasjonal bistand. I forhold til regjeringens fremlagte budsjettforslag for 2008 er det en reduksjon på 558 mill. kroner. Høyre mener et høyt bistandsnivå fra de rike landene er nødvendig for å kunne nå FN's tusenårsmål. Samtidig foreslår Høyre å fjerne toll for uland (DAC-listen) som eksporterer varer til Norge slik at de får et bedre grunnlag for å utvikle sin økonomi. Å bedre utviklingslandenes muligheter til å delta i den globale økonomien er en forutsetning for å bringe mennesker ut av fattigdom på varig basis.

Rammetilskudd til fylkeskommunene - 250 millioner kr

Fylkeskommunene har gjennom lengre tid hatt bedre økonomiske resultater enn kommunene og skal utvikles i 2010. Det tilsier en noe strammere økonomisk styring med fylkeskommunene i årene frem til utvikling. Høyre mener derfor at fylkeskommunene bør prioritere drift av de videregående skolene, og for øvrig kan effektivisere sin drift.

Kompetansemodellen - 317 mill. kr

Norske sjøfolk er en betydelig ressurs for sine rederier, mange tar jobber i rederiene eller i maritime næringer på land etter flere år på havet. De styrker dermed tilhørigheten for maritime bedrifter til Norge. Høyre mener derfor det er viktig å ha ordninger som stimulerer rederier til å ha norske sjøfolk i nøkkelstillinger. Dette er med på å videreutvikle den maritime kompetansen. Høyres kompetansemodell for sysselsetting av sjøfolk er en nettolønnsordning for maritimt utdannet mannskap i NIS og NOR registrene. Høyres modell innebærer at alt mannskap i offshoreflåten som er flagget i NOR er omfattet av kompetansemodellen. Med Høyres modell vil norsk mannskap med maritim kompetanse i NIS komme bedre ut enn regjeringens forslag med kun refusjonsordning.

Landbrukets utviklingsfond – 330 mill. kr

Dette er primært et virkemiddel for bygdeutvikling og ikke et tiltak som spesifikt er øremerket jordbruket. Høyre foreslår å redusere bevilgningene til Landbrukets utviklingsfond med 330 mill. kr. Dette må blant annet sees i sammenheng med styrkede bevilgninger til Innovasjon Norge og andre tiltak som skal vekst og utvikling i distrikts-Norge.

Omprioritering av ordinære arbeidsmarkedstiltaksplasser til tiltaksplasser for yrkeshemmede og utsatte grupper – 300 mill. kr, (inkl adm. kutt 330 mill kr)

Lav arbeidsledighet og god tilgang på nye jobber gjør at utfordringen nå er å hjelpe mennesker med spesielle behov ut i arbeid, samt redusere fattigdommen, og på den måten redusere utenforskapet. Høyre foreslår derfor å opprette 1.000 flere tiltaksplasser for yrkeshemmede. I tillegg foreslås det økninger i bevilgningene til arbeidsrettede tiltak for mennesker med psykiske lidelser og fattigdomsbekjempende arbeidsmarkedstiltak for utsatte grupper. Reduksjonen i de ordinære arbeidsmarkedstiltaksplassene vil skjerme langtidsledige og ungdom.

Nøytral merverdiavgift for statsforvaltningen – 250 mill. kr

I budsjettet for 2006 foreslo sentrum-/Høyre-regjeringen å innføre en nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift for

ordinære statlige forvaltningsorganer. Ordningen innebærer at virksomhetenes budsjetter ikke lenger belastes betalt merverdiavgift ettersom dette skal føres på eget budsjettkapittel. Innføring av en slik nettoordning medfører en nøytral vurdering mellom egenproduksjon og kjøp av varer og tjenester. Den rødgrønne regjeringen reverserte ordningen, og sørget dermed for at kjøp av varer og tjenester fremstår som dyrere enn ved egenproduksjon i staten. Høyre foreslår å innføre en nøytral merverdiavgift for statsforvaltningen. Statsforvaltningens innkjøp var i følge SSB i 2004 på over 120 mrd. kr. Det er på moderat basis anslått at en nøytral merverdiavgift for statsforvaltningen vil gi en besparelse på 0,25 mrd. kr, under 0,2 pst, i 2008.

Regional utvikling og nyskaping – 250 mill. kr

Høyre viderefører støtten til regional utvikling på nivå med sentrum-Høyre-regjeringens budsjett for 2005. De frigjorte ressursene brukes til å styrke veibudsjettet. Næringsliv og lokalsamfunn ber i første rekke om mer ressurser til vei, utdanning, forskning og reiseliv for å kunne skape vekstkraftige lokalsamfunn. Høyre prioriterer disse områdene i forslaget til alternativt budsjett, kombinert med en økonomisk politikk som sikrer bunnplanken for eksisterende næringsliv.

Færre AFP-pensjonister – 210 mill. kr

Høyre fremmer forslag om et eget skattefradrag på 6.000 kr for 62 til 67-åringer som står i arbeid, og egne seniortiltak i skolen og i politiet. I tillegg foreslår Høyre å øke trygdeavgiften for AFP-pensjonister. Et moderat anslag viser at dette kan redusere antall AFP-pensjonister med 2.500. Det reduserer også utgiftene til Statens Pensjonskasse.

Ikke statsstøtte til frukt og grøntordninger i skolen – 209,1 mill kr

Høyre mener mat er et primæransvar for foreldrene. Der det er behov for ordninger ved den enkelte skole bør dette skje i et samarbeid med foreldre og kommunen. Høyre prioriterer økte statlige bevilgninger til 1 ekstra uketimer i matematikk på ungdomstrinnet og andre tiltak som styrker kunnskapsformidlingen.

Mer effektiv statlig bygge- og eiendomsolitikk – 200 mill. kr

Sentrum-Høyre regjeringen foreslo i budsjettet for 2006 en mer effektiv statlig bygge- og eiendomsolitikk. Reformen omfatter bl.a. utvidelse av husleieordningen med skille mellom bruker og forvalter slik at dette som hovedregel omfatter all statlig eiendom, innføring av nye beslutningsrutiner i bygge- og eiendomsaker, opprettelse av et eget rådgivningsorgan for å skille rådgiver- og leverandørrollen, opprettelse av en forvaltningsbedrift som skal forvalte alle statlige eiendommer i universitets- og høyskolesektoren, rammebetingelser som bidrar til økt konkurranse og effektivitet i eiendomsforvaltningen og tilrettelegging, for bedre og mer kontinuerlig vedlikehold. Samlet innsparingsanslag av denne politikken ble anslått til 1 - 2 mrd. kr. Reformen var ment satt i verk 1/1 -07. Høyre ønsker at staten skal drive så effektivt som mulig og ønsker derfor å bygge videre på effektiviseringsforslaget fra sentrum-/Høyre- regjeringen. Det anslås at dette ville gi en innsparing på 200 mill. kr i 2008.

Pressestøtten – 160 mill. kr

Høyre foreslår å redusere pressestøtten. Høyre har som utgangspunkt at vi skal ha en fri og uavhengig presse. En økonomisk binding kan virke uheldig på denne uavhengighet. Da pressestøtten ble innført fantes det to aviser i mange byer med ulik partipolitisk tilhørighet. Dette er ikke lenger tilfelle. Kun syv norske byer har to aviser. Pressestøtten har med andre ord ikke bidratt til å opprettholde det avismangfold som lå i intensjonene bak statlig subsidiering.

Effekt av "trygd til arbeid" pakken inkl. innstramning i praksis for utskrivning av sykemeldinger – 142 mill kr

Høyre fremmer en samlet pakke for å få folk fra trygd til arbeid. Den omfatter bl.a innstramning i praksis for legenes utskrivning av sykemelding, en større satsing på trygdeleger, tilrettelegging på arbeidsplass og en ytterligere satsing på rehabilitering og pasientbehandling på mer enn 400 mill kroner.

Utsette bygging av R 6 (regjeringskvartalet) og nye stortingsleiligheter – 120 mill kr

Høyre prioriterer vedlikehold ved universiteter og høyskoler fremfor nye bygg og leiligheter for politikerne og administrasjon.

Gratis læremidler, omprioritering til stipendordning – 118,6 mill. kr

Høyre mener det er viktig å videreføre den målrettede stipendordningen for læremidler som ble innført i 2003 for elever i videregående opplæring. Den retter seg inn mot elever fra familier med svak økonomi, og gjelder elever på alle trinn i videregående opplæring. Regjeringens ordning for læremidler til videregående opplæring har vist seg å bli en utlansordning og ikke en ordning med gratis læremidler, i og med at Regjeringen ikke viderefører finansieringen av læremidler for VG2, men i stedet flytter bevilgningen til VG3. Høyre foreslår å legge midlene som nå skal brukes på utlansordning i VG3 inn i den behovsprøvde stipendordningen, slik at midlene kommer elever på alle trinn til gode.

Familiegjenforening, strengere regler – 100 mill. kr

Høyre mener at personer som søker om familiegjenforening, har hovedansvaret for at de familiemedlemmer som bosettes i landet gis en fullgod introduksjon til det norske samfunnet. Dette omfatter utvikling av språklige ferdigheter så vel som forståelse av norsk kultur, normer, regler og samfunnsliv. På samme måte har også søker et klart økonomisk ansvar for ankomne familiemedlemmer. Vi foreslår å øke kravet til underhold, samtidig som det kuttes på overføringene på dette området med 100 millioner kroner.

Bedre samordning mellom helseregionene som gir effektiviseringsgevinst – 100 mill. kr

I svar fra Helse- og omsorgsdepartementet på spørsmål nr. 91 om effektivisering av de regionale helseforetakene fremkommer det at potensialet ved samordning er stort. For eksempel er besparelse ved etablering av felles lønns- og innkjøpsfunksjoner estimert å være 200 mill pr år. I svaret vises det videre til en arbeidsgruppe som skal presentere en sluttrapport om dette ved utgangen av 2007. Det er grunn til å tro at

rapporten vil dokumentere et betydelig potensial for bedre ressursutnyttelse mellom regionene i forhold til blant annet samordning av stabs- og støttefunksjoner på tvers av de regionale helseforetakene. På bakgrunn av dette mener foreslår Høyre at kr 100 mill utover det Regjeringen allerede har budsjettet med vil være et moderat anslag på effekten av samordnings- og effektiviseringspotensialet.

Ymse utgifter – 100 mill kr

Det vises til at regjeringspartiene i finansinnstillingen reduserer ymse utgifter med 100 mill kr. Vi legger til grunn at dette er en realiserbar reduksjon.

Skjønnstilskudd – 70 mill. kr

Regjeringen vil bruke 20 millioner kroner til kommuner som etablerer prøveordninger med barnevakt, hushjelp, kurs osv. for å lette rekrutteringen av kvinnelige lokalpolitikere. Høyre mener at det er en oppgave som de enkelte kommunestyre kan diskutere og prioritere selv. Vi mener at det viktigste virkemiddelet for å rekruttere kvinner til lokalpolitikken er å gjøre arbeidet meningsfullt og spennende. Dyktige unge kvinner vil engasjere seg hvis lokalpolitikernes makt øker. Høyre foreslår videre å redusere støtten under Skjønnstilskuddet til de kommuner som påvirkes av nye, oppdaterte tall når det gjelder befolkningsnedgang, med 50 mill kroner som dermed kan skje uten nedgang i tjenestetilbudet lokalt.

Redusert innbyggertilskudd – kommunene får beholde mer av egne skatteinntekter –50 mill kr

Høyre mener at kommunene som er flinke til å legge til rette for arbeidsplasser og verdiskapning skal premieres. Vi mener videre at det fortsatt er et mål at 50 pst av kommunenes inntekter skal komme som skatteinntekter. Derfor foreslår Høyre å øke det maksimale kommunale skattøre til 12,5 pst og øke kommunenes andel av selskapskatten til 4,25 pst. Dette innebærer at 3 897 mill. kroner mer av skatteinntektene blir behold lokalt. Samtidig har Høyre foreslått økninger på prioriterte områder som utdanning, fattigdoms-bekjempelse og bolig som går til

kommunene. Innenfor dette samlede opplegget foreslår vi å redusere innbyggertilskuddet med 50 mill. kroner.

Tilskudd kommuner – omprioritering til private barnevernsinstitusjoner – 70 mill kr

Regjeringen legger i sitt budsjettforslag opp til en dreining fra tiltak i institusjon og over til nærmiljøbaserte tiltak og fosterhjem for barn og unge med store atferdsproblemer. Det er i dag en underdekning hva angår antall fosterhjem, og det er ikke etablert et godt nok tilbud til fosterhjem som skal ta i mot barn og unge med slike utfordringer. Det er vanskelig å se at satsingen på nærmiljøbaserte tiltak er en tilstrekkelig erstatning for det tilbud som gis i en rekke barnevernsinstitusjoner til denne gruppen barn og unge. Høyre vil derfor redusere tilskudd til kommunen, men styrker posten for kjøp av private barnevernstjenester.

Studieforbundene - 66 mill. kr

Høyre foreslår å redusere bevilgningene til studieforbundene med 66 millioner kr.

Trinnprismodell for medisiner – 70 mill kr

En rapport fra Statens Legemiddelverk fra 2006 konkluderer med at prisnivået på generiske legemidler i Danmark og Sverige er lavere enn i Norge, og at apoteknæringen har god avkastning på salg av generiske legemidler. Vi mener det gir grunnlag for endringer i dagens trinnprismodell og foreslår endringer som gir 70 mill kr i innsparing utover regjeringens forslag. Innsparingen benyttes til økt satsing på habilitering og rehabilitering.

Markedsregulering – 20 mill. kr

Denne ordningen er et tilskudd for å jevne ut skiller mellom norske og utenlandske ferdigvarer som blir omsatt i Norge, og for norske varer som blir eksportert. En moderat reduksjon på denne posten er realistisk og skal prioriteres mot eksportvarer. Verdensmarkedsprisene på blant annet melk er for tiden relativt høy noe som bør bety at gapet mellom norskproduserte råvarer og utenlandske råvarer er mindre.

Dagpenger – øke til 5 ventedager – 50 mill. kr

Høyre foreslår, i et så bra arbeidsmarked, å øke antall ventedager for dagpengeutbetaling til fem dager. Muligheten for å komme ut i arbeid er for de fleste god. Kuttet frigjør kr. 50 mill. som brukes til å gi en ny sjanse til de menneskene som har vanskeligheter med å komme inn i arbeidsmarkedet.

Endringer i lønnsgarantiordningen – 46,7 mill. kr

Sentrum-/Høyre-regjeringen foreslo for 2006 to innstramminger og en utvidelse i lønnsgarantiordningen, som ville gi redusert administrasjon men fortsatt dekke lønnskav. Samlet ville det gi over 90 mill. kr i helårig besparelse. Kun utvidelsen ble vedtatt, til en helårskostnad på 115 mill. kr. Høyre foreslår å gjennomføre alle de foreslåtte endringene i budsjettet for 2008.

Utviklingstiltak – 45 mill. kr

Reduksjonen vil medføre mindre overføringer til avlstilltak mv. Jordbruket vil kunne nytte seg av andre tilskudd gjennom Innovasjon Norge og det øvrige virkemiddelapparatet. De delene styrkes i Høyres alternative budsjett.

Utskillelse og salg av gamle statskonsult – 40 mill kr

Høyre er imot å etablere gamle statskonsult som en konkurranseskjernet etat. Høyre mener at rådgiving i statens viktige arbeid med modernisering og effektivisering må være den beste og mest kompetente. Skjerming av denne rådgivningstjenesten er å gå i feil retning. Derfor foreslår vi å skille ut igjen gamle statskonsult til eget selskap og videre selge virksomheten.

Demonstrasjonsprosjekt – støtte til kollektivtrafikk distrikt - 20 mill kr

Belønningsordningen for kollektivtrafikken i storbyområdene var en viktig satsing fra Sentrum-/høyre-regjeringen og har en miljøbegrunnelse. Når Regjeringen øker antallet byområder som går inn under ordningen uten å kompensere for dette og ordinær prisvekst, prioriterer Høyre å

reduere mest mulig virkningen av det reelle kuttet Regjeringen legger opp til, fremfor å gå inn på nye prosjekt med dårligere måloppnåelse i forhold til redusert bilbruk.

Forsøk med 6-timersdag – 20 mill kr

Regjeringene foreslår å benytte 20 millioner på enda flere forsøk med 6-timersdagen. Utallige rapporter og forsøk i andre land viser at 6-timers dag ikke gir de positive virkningene som de rød/grønne argumenterte med. Høyre foreslår at disse pengene brukes til forsøk med utvidet åpningstid i statlig sektor.

Ikke videreføre forsøk med heldagsskole – 20 mill kr

Høyre prioriterer leksehjelp for alle fremfor forsøk for noen få med heldagsskole.

Statens ventelønn avvikles for nye tilfeller – 10,5 mill. kr

Høyre foreslår å avvikle statens ventelønn for nye tilfeller. Ventelønnen fungerer i dag på en slik måte at mennesker plasseres passive i utenforskapet. De 10,5 mill. kr dette frigjør brukes på målrettede arbeidsmarkedstiltak og i Høyres fattigdomspakke.

3.2 Skatte- og avgiftsveksling – sum 1 775 mill. kr

MVA på mat økes med 2 pst. – 1 180 mill. kr.

Regjeringen økte for 2007 MVA på mat med 1 pst, og argumenterer med at økningen vil ha begrenset virkning overfor forbrukere. Høyre foreslår å øke MVA på mat med 2 pst. Forslaget må sees i sammenheng med at Høyre foreslår å øke minstefradraget. I tillegg vil Høyres forslag om reduserte tollsatser bidra til rimeligere mat.

Fagforeningsfradraget settes til 1800 kr – 400 mill. kr

Høyre foreslår at fagforeningsfradraget settes til 1 800 kr, samme nivå som under Stoltenberg I-regjeringen og som foreslått av sentrum-/Høyre-regjeringen for 2006

Økt mineraloljeavgift - 100 mill kr

Høyre mener at avgiften som regjeringen har foreslått kan økes med ca 10 øre per liter. Det tydeliggjør effekten noe ved at mer miljøvennlig oppvarming stimuleres ytterligere. De økte inntektene brukes til å øke satsingen på fornybar energi med 100 mill kr.

Økt trygdeavgift AFP-pensjonister - 95 mill kr

Det er altfor gunstig med afp-ordningen slik den er utformet i dag. Vi trenger arbeidskraften i offentlig tjenestetilbud og bedriftenes verdiskaping. Vi foreslår å øke den lave satsen på 3% for trygdeavgift til 5,4 % fom 2008 for å gjøre det noe mindre gunstig å velge afp. Det anslås å gi 95 mill i økte inntekter for staten. Den viktigste effekten er likevel at flere utsetter pensjonstidspunktet, som bør ses i sammenheng med reduksjonen i skatt med 6000 kr som vi også foreslår.

3.3 Andre forslag – sum 1 806,4 mill. kr

Barnehagepris – 660 mill. kr

Høyre prioriterer mål om full barnehagedekning og kvalitet i barnehagetilbudet fremfor en ytterligere reduksjon i maksprisen. Høyre foreslår å heve barnehagesatsen pr. mnd. med 200 kr i forhold til regjeringen, til 2530 kr. Det tilsvarer vanlig lønnsindeksring pluss 100 kr i utover dette. Det er likevel en reduksjon på 220 kr ift maksprisen i 2005. Høyre går også inn for en inntektsgradering av barnehageprisen slik at familier med lavest inntekt kan få en ytterligere reduksjon i prisen. Høyre foreslår en ekstra bevilgning til kommunene for å realisere dette.

Salg av eiendommer – 500 mill. kr

Eiendomsmarkedet har for tiden høy verdsettelse. Høyre foreslår i alternativt budsjett salg av statlig eide eiendommer for 500 mill. kr.

Økte skatteinntekter fra flere seniorer i arbeid – 225 mill. kr

Høyre foreslår direkte skattefradrag på 6000 kr til alle i alderen 62 til 67 år. Videre gjør vi det mindre gunstig å gå av med AFP ved at trygdeavgiften økes fra 3 til 5,4%. Sammen med andre gode tiltak for seniorer innenfor utdanning og i politiet anslås dette å gi ca 225 mill kr i økte skatteinntekter fra personer som velger arbeid fremfor å trekke seg ut av arbeidsmarkedet.

Økt utbytte fra statlige selskaper – 196,4 mill. kr

Høyre foreslår noe høyere utbytteprosent fra de statlige selskapene Argentum, NSB og Posten Norge.

Salg av forsvarseiendommer – 100 mill. kr

Eiendomsmarkedet har for tiden høy verdsettelse. Høyre foreslår i sitt alternative budsjett å forskuttere 100 mill kr i vedtatt salg av forsvarseiendommer.

Inntekter konsesjoner - 100 mill. kr

Høyre vil gi befolkningen langs kysten mulighet til å ta del i veksten i sjømatkonsumet på verdensbasis og vil legge ut en ny oppdrettskonsesjon i hvert fylke langs kysten fra Finnmark til Aust-Agder. Konsesjonene utlyses med en pris på minimum 5 mill. kroner.

Innovasjon Norge, høyere inntekter – 25 mill kr

Innovasjon Norge har et stort inntektspotensial. Et krav om økte inntekter på 25 mill kr er realistisk.